

ΚΕΡΑΣΣΟΒΟ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΗΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑΣ ΑΓΙΑΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ ΚΟΝΙΤΣΗΣ-ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
ΤΕΥΧΟΣ 86 - ΜΑΪΟΣ - ΙΟΥΝΙΟΣ - ΙΟΥΛΙΟΣ 2003
ΓΡΑΦΕΙΑ: Οδός Κ. ΦΛΩΡΗ 3-5, 113 62 ΑΘΗΝΑ, ΤΗΛ.-FAX: 210-88.27.296

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
ΦΙΛ. ΣΧΟΛΗ - ΛΑΟΓΡΑΦ.
453 32
ΙΩΑΝΝΙΝΑ

ΑΝΘΙΣΜΕΝΗ ΓΚΟΡΤΣΙΑ (ΑΧΛΑΔΙΑ) ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ ΜΑΣ. (ΜΑΪΟΣ 2003)

Ανακοιν
Κοπή πί
απ
«Χαίρε
Αγ
Πασχαλ
κα
Πάσχα
«Ημέρο
Δημογε
Για τις:
Ένας λ
.....

σελ. 16

Ανακοίνωση

18

Το Δ.Σ. της Αδελφότητας

ρόπολη 23

24

26

ού μας 27

28

31

32

αποφάσισε να μη σταλεί το Σ
επόμενο περιοδικό, σε όσους
δεν έχουν δώσει συνδρομή τα
δύο τελευταία έτη.

4

7

5

7

4

Υπεύθ. πολιτ. : Ανέστης Κοταδήμος » 210-2480234

Υπεύθ. Τύπου : Γιάννης Στρατσιάνης » 210-2430933

Θερμή παράκληση σε όσους μας στέλνουν εργασίες για δημοσίευση, τα κείμενα να είναι δακτυλογραφημένα ή με καθαρό γραφικό χαρακτήρα και μόνο από τη μια μεριά της κόλλας. Γραπτά δημοσιευμένα ή μη δεν επιστρέφονται.

Ανώνυμες επιστολές και κείμενα δεν δημοσιεύονται.

Τα ενυπόγραφα άρθρα δεν σημαίνει ότι εκφράζουν και τις απόψεις του Δ.Σ. της Αδελφότητας.

ΕΤΗΣΙΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ ΕΥΡΩ 10 – ΔΟΛ. ΗΠΑ 25 – ΑΥΣΤΡΑΛ. 30 – ΜΑΡΚΑ 35

ΕΜΒΑΣΜΑΤΑ: Αδελφότητα Αγ. Παρασκευής Κονίτσης

Κ. Φλώρη 3-5 – 113 62 Κυψέλη, τηλ./fax: 210-88.27.296

.....
Υπεύθυνος τυπογραφείου: Φώτης Καρπούζος – Επιμέλεια-Παραγωγή: Α. Χονδρορίζος & ΣΙΑ Ο.Ε.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Η Ομοσπονδία μας Αδελφοτήτων Επαρχίας Κόνιτσας, στην οποία συμμετέχουμε και εμείς, θα πραγματοποιήσει το πρώτο 10ήμερο του Αυγούστου 2003, δύο καλοκαιρινά πολιτιστικά «ανταμώματα» στα χωριά μας.

Επίσης και οι Αδελφότητες του χωριού μας, πέραν της συμμετοχής των στην Ομοσπονδία μας, θα πραγματοποιήσουν και ξεχωριστή καλοκαιρινή πολιτιστική εκδήλωση στο χωριό μας στο πρώτο 15ήμερο του Αυγούστου 2003.

Ανακοινώσεις λεπτομερείς θα γίνουν εν καιρώ.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Το Δ.Σ. της Αδελφότητας αρχίζει προσπάθειες επαναδραστικοποίησης της Τράπεζας αίματος. Θερμά παρακαλεί όλα τα ικανά μέλη της Αδελφότητάς μας που μπορούν να δώσουν λίγο αίμα, να δηλώσουν συμμετοχή, ώστε να ξαναλειτουργήσει και πάλι η τράπεζά μας. Να μην ξεχνούμε το σύνθημα: «λίγο αίμα σώζει μια ζωή συγχωριανού μας». Ενημερώστε την Αδελφότητα προηγουμένως.

ΠΑΡΑΚΛΗΣΗ

Μην ξεχνάτε να στείλετε τη συνδρομή σας· σ' αυτή στηρίζεται και η Αδελφότητά μας. Περιμένουμε συνεργασίες για το περιοδικό μας· όλοι μπορείτε να γράψετε κάτι, ειδικά δε από τους νέους και νέες επιστήμονες και φοιτητές.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Η Αδελφότητά μας διατηρεί παραδοσιακό χορευτικό όμιλο από παιδιά, νέους και νέες. Γράψτε και στείλτε τα παιδιά σας. Είναι μεγάλη τιμή και καμάρι για το χωριό μας. Πληροφορίες στη χορ/σσα Κα Βασιλική Τέλλη-Κοντοζήση, τηλ. 210-8620682.

Κοπή Πίτας & Απόκριες στο χωριό **από την Αδελφότητα Ιωαννίνων**

Στις 8 Φεβρουαρίου έκοψε την πίτα η Αδελφότητα Ιωαννίνων και το Διοικητικό Συμβούλιο ευχαριστεί τα μέλη και τους φίλους της που ανταποκρίθηκαν στην πρόσκλησή τους. Το φλουρί το πέτυχε ο Γιώργος Λ. Κυρίτσης και το χρηματικό ποσό που το συνόδευε το χάρισε στην Αδελφότητα. Ακολούθησε μεγάλο φαγοπότι, τραγουδήσαμε πολλά Κερασοβίτικα τραγούδια τόσο επιτραπέζια όσο και χορευτικά και ο χορός κράτησε μέχρι τις πρωινές ώρες.

Έμειναν όλοι ευχαριστημένοι και ευχηθήκαμε να έχουμε μια καλή χρονιά να είναι δημιουργική, να έχουμε υγεία, ειρήνη και πάνω απ' όλα την ενότητα των χωριανών με σκοπό ένα καλό αποτέλεσμα στο δύσκολο αγώνα που δίνουμε να παραμείνει το χωριό μας Κοινότητα.

Παρακάτω παρατίθεται μια εκτίμηση από το Διοικητικό Συμβούλιο της Αδελφότητας Ιωαννίνων (αν και θα έπρεπε να είχαμε από κοινού μια άποψη μετά από συνάντησή μας με τους εκπροσώπους της Αδελφότητας Αθηνών, εφόσον οι δύο Αδελφότητες συνδιοργανώνουν την εκδήλωση, αλλά λόγω του περιορισμένου χρόνου δεν κατέστη δυνατό). Η σχετική εκτίμηση εκφράζει μια γενική άποψη αλλά και τις αδυναμίες που εντοπίστηκαν αναφορικά σ' αυτή τη διοργάνωση.

Κατ' αρχήν αυτή η προσπάθεια γίνεται τις Απόκριες με σκοπό να περάσουμε μια ευχάριστη βραδιά, μια Κερασοβίτικη βραδιά, να δώσουμε χαρά στους μόνιμους κατοίκους (αν και πολλοί λείπανε και αυτό είναι παράπονό μας κι έτσι έπρεπε να συμβάλλουμε όλοι μας ο κα-

θένας από τη μεριά του να είναι όλοι το βράδυ μαζί μας). Στήθηκε ένα πολύ πλούσιο τραπέζι και όλοι οι παριστάμενοι είχαν όρεξη για τραγούδι και χορό με το συγκρότημα του Ανδρέα.

Ευχή μας είναι αυτή η αποκριάτικη εκδήλωση στο χωριό να συνεχιστεί και να διανθιστεί με τη συμμετοχή όλων των Κερασοβιτών και φίλων. Για την επιτυχία αυτής της διοργάνωσης συνέβαλαν εκτός των Αδελφοτήτων Αθηνών και Ιωαννίνων και του Συνεταιρισμού, οι γυναίκες που έφτιαξαν τις νόστιμες Κερασοβίτικες λαγγίτες και συγκεκριμένα οι: **Περσεφόνη Α. Ζήκα, Σπυριδούλα Δ. Ζήκα, Μαριάνθη Ζήκα**. Τις ευχαριστούμε θερμά, τόσο τις παραπάνω κυρίες όσο και εκείνες που έφτιαξαν τις Κερασοβίτικες πίτες κλοστό (όσοι έφαγαν και όσοι γνωρίζουν τι σημαίνει κλοστόπιτα Κερασοβίτικη). Συγκεκριμένα τις πίτες έφτιαξαν οι: **Αγγελική Β. Εξάρχου, Ερμιόνη Α. Παναγιώτου, Αγαθή Σ. Πασσιά, Σπυριδούλα Α. Σιάφη, Ελένη Γ. Σιάφη**.

Για να ανάψουμε τη φωτιά, να κοπούν, να μεταφερθούν τα κέδρα και να τραγουδήσουμε τσαρ τσαρ τα κέδρα συνέβαλλαν οι: **Θωμάς Τζίνας, Νίκος Β. Εξάρχου, Δημήτριος Γ. Ζήκας, Κώστας Β. Ευθυμίου, Παναγής Α. Νάκου (μαζί με τα παιδιά του), ο γιος της Παρασκευής Πασσιά**.

Ευχαριστούμε το **Νίκο Δημάκη** που μαζί με την οικογένειά του βοήθησε για το σερβίρισμα και για κάθε εξυπηρέτηση.

Για το Δ.Σ. Αδελφότητας Ιωαννίνων
«Ο Σμόλικας»
ο Πρόεδρος **Δημήτριος Ζήκας**

**«...Χαίρε δι' ης η χαρά εκλάμψει...»
Ακάθιστος Ύμνος**

Επιμ. Τάκη Σαμαρά

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΗ - 626 μ.Χ.

Όπως γνωρίζουμε όλοι μας από την Βυζαντινή ιστορία, στα τέλη του έτους 626 μ.Χ., η Βασιλεύουσα των πόλεων είναι περικυκλωμένη από τους Πέρσες και προς ενίσχυση αυτών φτάνει μπροστά στα τείχη της ο Χαγάνος των Αράβων ηγούμενος στρατεύματος

110.000 αντρών και καλεί τους κατοίκους της Βασιλεύουσας να παραδοθούν. Ο αυτοκράτορας Ηράκλειος βρίσκονταν μακριά από την πόλη, στον Άλυ, μαθαίνοντας τα δυσάρεστα, αποστέλνει ενισχύσεις ικανές. Στις 31 Ιουλίου τα εχθρικά στρατεύματα

επιχειρούν γενική έφοδο, η οποία και αποκρούστηκε επιτυχώς. Γίνεται και άλλη έφοδος των Αβάρων και Περσών και άλλη... όλες όμως αποκρούστηκαν γενναία, ενώ ο βυζαντινός στόλος καταστρέφει τα εχθρικά πλοία. Για να διασφαλιστεί όμως η νίκη, οι Βυζαντινοί επιχειρούν έξοδο και προκαλούν πανωλεθρία στους πολιορκητές, οι οποίοι αναγκάζονται τη νύχτα 7ης προς 8ης Αυγούστου του 626 μ.Χ. να φύγουν κακείν-κακώς. Έτσι η Πόλη σώζεται, ενώ ο Αυτοκράτορας Ηράκλειος συνεχίζει για δυο χρόνια να καταδιώκει τον Χοσρόη και τους Πέρσες, προτού επιστρέψει με θρίαμβο στην Βασιλεύουσα. Οι κάτοικοι της Πόλης στρέφουν προς την Παναγία μας για να της απονεύμουν τα «νικητήρια» και να της «αναπέμψουν τα «ευχαριστήρια» προς αυτή, διαθέτοντας «κράτος απροσμάχητον». Ήταν η Υπέρμαχος Στρατηγός στον νικηφόρο αυτό αγώνα.

Από τότε τελείται κάθε χρόνο η Ακολουθία του Ακάθιστου Ύμνου (λέγεται έτσι γιατί όλοι οι πιστοί χριστιανοί, δεν κάθησαν καθόλου, αλλά όρθιοι υμνούσαν την Υπέρμαχο Στρατηγό), η οποία αν και έχουν περάσει από τότε 1300

και πλέον χρόνια, εξακολουθεί να συγκινεί τους Έλληνες Ορθοδόξους, γιατί πέραν της θρησκευτικής σημασίας του, το εξαίσιο αυτό κοντάκιο έχει και την Εθνική, αφού συνδέθηκε με τον αγώνα των Βυζαντινών κατά των Αβάρων, κατ' επέκταση με τους αγώνες των Ελλήνων εναντίον των παντοειδών εχθρών τους.

Ο Ακάθιστος Ύμνος συντίθεται από 24 στροφές, από αυτον οι δώδεκα περιπτοί καταλήγουν στο «Χαίρε, Νύμφη ανύμφευτε» και οι δώδεκα άρτιοι στο «αλληλούια». Είναι ύψιστο δείγμα βυζαντινής υμνολογίας, δεσπόζει δε στη λειτουργική ζωή της Μεγάλης Τεσσαρακοστής.

Εκάστη Παρασκευή της εβδομάδας και επί τέσσερες εβδομάδες ψάλλονται από τον Ακάθιστο Ύμνο έξι στροφές αυτού, ενώ την πέμπτη εβδομάδα επαναλαμβάνονται και οι 24 στροφές. Η κατανυκτική αυτή ακολουθία αφιερωμένη στην Υπέρμαχο Στρατηγό, προσφέρει την ευκαιρία στους πιστούς να αναπέμψουν ευχαριστίες προς την Θεοτόκο και έτσι να ολοκληρώσουν την πνευματική προετοιμασία εν όψει της Μεγάλης Εβδομάδας.

Πασχαλινό Μήνυμα

του Δ.Σ. της Αδελφότητάς μας και της Σύνταξης του περιοδικού μας

Το διαχρονικό μήνυμα της Ανάστασης του Θεανθρώπου μας δημιούργησε τις άγιες ημέρες του Πάσχα την ανάγκη να μοιραστούμε μαζί σας, αγαπητοί συγχωριανοί και φίλοι μερικές σκέψεις για το χωριό μας.

Πρώτα-πρώτα, η Ανάσταση του Κυρίου μας, ως γεγονός περικλείει αυτούσια όλη την έννοια του Χριστιανισμού, την πάταξη του Θανάτου στους αιώνες τους άπαντες.

Η ανάταση της ψυχής μας με τον ερχομό της άνοιξης, συνδυασμένη με την **Ανάσταση του Κυρίου μας**, είθε να δημιουργήσει σ' όλους εμάς τους Κερασοβίτες-τισσες την ανάγκη για εσωτερική αναζήτηση και να μας δώσει δύναμη, κουράγιο και υπομονή να συνεχίσουμε ακλόνητοι και άφοβοι τον δίκαιο αγώνα μας για δικαίωση του χωριού μας, που δεν είναι παρά να γίνει και πάλι **Κοινότητα**, όπως ήταν εδώ και 85 ολόκληρα χρόνια (1913-1998).

Όλοι μαζί ενωμένοι και μονιασμένοι, θα μπορέσουμε να διεκδικήσουμε αυτά που μας ανήκουν.

Τίποτα δεν μας χαρίζεται από κανέναν, αυτό διδάσκει η Ιστορία, αν

μόνοι μας δεν απαιτήσουμε και διεκδικήσουμε και δεν διαθέσουμε τους εαυτούς μας για το κοινό καλό.

Έχουμε ως υπόβαθρο, βάση, την πλούσια Κερασοβίτικη προγονική μας κληρονομιά-παράδοση, το καταπληκτικό φυσικό περιβάλλον του χωριού μας, του γέρο Σμόλυγκα-παραμυθά,

τα κρουστάλλινα πεντακάθαρα ποτάμια και πηγές μας, και το κυριότερο την ομόθυμη απόφαση των συγχωριανών μας, επομένως μπορούμε να βγάλουμε το χωριό μας από την απομόνωση που μας έθεσαν οι «άρχοντες του τόπου μας», ένεκα αντίστασης στον «Καποδίστρια».

Κλείνοντας το μήνυμα, θέλουμε από όλους εσάς να μοιράζεστε μαζί μας τα προβλήματα και τα όνειρά μας για το χωριό, συμμετέχοντας και συζητώντας τα, γιατί έτσι μόνο όλα αυτά θα γίνουν δικές μας επιδιώξεις, δικοί μας πρωταρχικοί στόχοι για το καλό του χωριού μας.

**ΧΡΙΣΤΟΣ ΑΝΕΣΤΗ,
ΧΡΟΝΙΑ ΠΟΛΛΑ**

**σε όλους τους Κερασοβίτες-τισσες
και φίλους.**

Πάσχα στο Κεράσοβο

Το Θαύμα της Αναστάσεως, η επιθυμία να συναντήσουμε δικούς μας ανθρώπους και ο πρωτοφανής καλός καιρός, αποτέλεσαν τα στοιχεία εκείνα ώστε ο εορτασμός του Πάσχα στο χωριό να έχει όλες τις συνιστώσες ώστε να θεωρηθεί επιτυχημένος. Μια από αυτές τις συνιστώσες αποτελεί και η παρουσία πολλών συγχωριανών μας φέτος και σε αυτό συντέλεσε αναμφισβήτητα και η ναύλωση από την Αδελφότητα της Αθήνας, λεωφορείου για τη μεταφορά τους. Το λεωφορείο αναχώρησε τη Μεγάλη Πέμπτη το απόγευμα από τα συνήθη ση-

μεία της Αθήνας και επέστρεψε το Σάββατο της Διακαινησίμου. Κύριος υπεύθυνος της όλης προσπάθειας ήταν το μέλος του Δ.Σ. κος Ανέστης Κοταδήμος.

Τα μέλη του Δ.Σ. της Αδελφότητας Αθηνών παραβρέθηκαν όλα στον εορτασμό του Πάσχα στο χωριό αποδεικνύοντας έμπρακτα την αγάπη και το ενδιαφέρον για αυτό, στηρίζοντας μ' αυτόν τον τρόπο τη βιώσιμη πορεία του χωριού μας στην ιστορία. Το βράδυ στην Ανάσταση και την επόμενη μέρα η εικόνα που παρουσίαζε το χωριό ήταν αναμφίβολα η ιδανικότερη, όπως αυτή εκφράζε-

Διπλός χορός στην πλατεία του χωριού μας, το Πάσχα 2003.

ται μέσα από τις καρδιές των συγχωριανών μας και τα ήθη και έθιμα της παράδοσής μας. Έτσι με σύμμαχο τον πολύ καλό καιρό, το βράδυ του Μεγάλου Σαββάτου ο ψαλμός του «Χριστός Ανέστη» συνεπήρε όλους μας από τα μηνύματα που εκπέμπει και οι νέοι συναγωνίστηκαν τη λάμψη των αστεριών με τη φωτοβολία των βεγγαλικών που εκτόξευσαν στον ουρανό. Την Κυριακή του Πάσχα η ατμόσφαιρα του χωριού μύριζε Κιρασοβίτικη παράδοση καθώς ήταν πνιγμένη από την τσίκνα των οβελιών, τις ρακές και τις ευχές. Το απόγευμα μετά τον κοπετό του φαγητού οι ήχοι της παραδοσιακής μουσικής στην κεντρική πλατεία

όπου στήθηκε το γλέντι αποτέλεσαν ένα ακόμη κομμάτι της Κερασοβίτικης εορτής του Πάσχα. Ανησυχητικό σημείο, πρέπει να σημειώσουμε εδώ, η παντελής έλλειψη από το χορό της νεολαίας, η οποία δείχνει να μην έχει κατανοήσει ότι η συμμετοχή της στα έθιμα του χωριού μας αποτελεί την ασφαλέστερη απόδειξη της ύπαρξής μας και σε μια δύσκολη περίοδο για το χωριό μας. Ο εορτασμός του Πάσχα κορυφώθηκε με τη γιορτή του Άη Γιώργη τη δεύτερη μέρα στην ομώνυμη εκκλησία που ανήκει στο γένος Παπαγεωργίου. Από τη ράχη όπου βρίσκεται η εκκλησία, ακούστηκαν σε όλο το χωριό οι παραδοσιακοί αργοί σκοποί,

Χορός Κιρασοβιτών-τισσών, στην πλατεία του χωριού μας, Πάσχα 2003.

γνωστοί για το χωριό ως νουμπέτια, από τον Ανδρέα Χαλκιά και την κομπανία του. Οι γιορτές της Αναστάσεως τελείωσαν με τη γιορτή της Ζωοδόχου Πηγής στην Αγία Παρασκευή, και όλοι ευχήθηκαν και του χρόνου το χωριό μας να έχει όλους κοντά του, ακόμα και αυτούς που δεν μπόρεσαν να παραβρεθούνε.

Το Δ.Σ. της Αδελφότητας Αθηνών εύχεται σε όλους τους Κερασοβίτες, καθώς και στους εορτάζοντες των ημερών, «Χριστός Ανέστη» και Χρόνια Πολλά.

Στις μέρες αυτές το Δ.Σ. της Αδελφότητας, στηριζόμενο στη μελέτη και την τεχνική υποστήριξη του Δημήτρη Θ. Στρατσιά-

νη, τον οποίο και ευχαριστεί μέσα από την εφημερίδα μας για την ανιδιοτελή του προσφορά, προέβη στη χάραξη στεγάστρου για τον ξενώνα και προχώρησε στην αλλαγή επένδυσής του. Η απόφαση αυτή πάρθηκε για την μεν πρώτη περίπτωση, για την καλύτερη και πρακτικότερη εξυπηρέτηση των συγχωριανών μας, και κυρίως των μόνιμων από τις καιρικές συνθήκες, και για τη δεύτερη περίπτωση, της μεταμόρφωσης της εξωτερικής του εμφάνισης με τις προσαγές της παραδοσιακής Κερασοβίτικης αρχιτεκτονικής και εικόνας.

*Το μέλος
Γιάννης Στρατσιάνης*

Πάσχα 2003. Χορός στην πλατεία του χωριού μας.

«*Ημέρα της γυναίκας*»

Έχει καθιερωθεί παγκοσμίως η 11η Μαΐου κάθε χρόνου να εορτάζεται ως «*Ημέρα της Γυναίκας*». Με την ευκαιρία λοιπόν της καθιέρωσης αυτής και ως ένα ελάχιστο δείγμα αγάπης, λατρείας, αφοσίωσης και ευγνωμοσύνης προς την γυναίκα, κρίναμε σκόπιμο να αναδημοσιεύσουμε εδώ ένα άρθρο της κας Φάνης Πάλλη-Πετραλιά, βουλευτίνας Β Αθηνών, και Προέδρου της Παγκόσμιας Δημοκρατικής Οργάνωσης Γυναικών και της Ευρωπαϊκής Ένωσης Γυναικών, αφιερωμένο στην «*ανοχύρωτη Ελληνίδα*».

Η γυναίκα ως κοινωνική μονάδα έζησε χιλιετίες ανισότητας και απαξίωσης, ως μητέρα, όμως, υπήρξε ανέκαθεν αποδεκτή και σεβάσμια, έως «*ιερή*» και λατρευτική. Είναι γνωστή η θρησκευτική λατρεία της μητρότητας στις μορφές της Ρέας, Έρας, Κυβέλης, Δήμητρας (Γαίας - Μητρός) σε ολόκληρη την αρχαιότητα.

Η μητέρα λατρεύεται και λατρεύει τα παιδιά της. Ούτε χορτάρι δεν φυτρώνει η γης όταν η Δήμητρα χάνει την Περσεφόνη και –στο νεότερο δημοτικό μας τραγούδι– η Ελαφίνα που χάνει το παιδί της «...όλο στ' απόσκια περπατεί... κι όπ' εύρει γάργαρο νερό, θολώνει το και πίνει...».

Μέγα δείγμα του βαθύτατου σεβα-

σμού που εμπνέει ο ρόλος της μητέρας, η Παναγιά των Ελλήνων. Η Μεγάλη Μητέρα του Έθνους, της οικογένειας, των προσώπων ξεχωριστά. «*Ωχ Παναγιά μου*» και «*ωχ μάνα μου*» είναι το πιο πολυχρησιμοποιημένο επιφώνημα των νεοελλήνων.

Αλλά και στον πεζό καθημερινό βίο μας ο ρόλος της μητέρας είναι όχι απλώς σημαντικός αλλά καθοριστικός για τη ζωή μας. Από την κούνια ως τα γεράματα, από το βρεφικό σταθμό ως το πανεπιστήμιο, την εργασία και την οικογενειακή μας αποκατάσταση, η Ελληνίδα μάνα στέκεται δίπλα, βοηθός, χειροκροτητής, παρηγορητής, καταφύγιο στη χαρά και στη λύπη.

Δυστυχώς, σήμερα η εκσυγχρονιστική νοοτροπία της πολιτείας έμμεσα ή και ευθέως δεν ευνοεί τη μητρότητα. Σταδιακά αλλά σταθερά διαλύει όλο εκείνο το προστατευτικό κοινωνικό δίκτυο που αποτελεί τη στοιχειώδη σκηνή πάνω στην οποία μπορεί να παίξει το ρόλο της μια μητέρα.

Η Πολιτεία κατάργησε ή υποβάθμισε κοινωνικές παροχές, έκλεισε τους κρατικούς βρεφονηπιακούς σταθμούς, περιέκοψε παροχές και επιδόματα, αποπειράθηκε ακόμα να καταργήσει την τιμητική σύνταξη της πολύτεκνης μητέρας, που είχε θεσπισθεί παλαιότερα.

Αλλά και σε επίπεδο αξιών, η μητρότητα υποβαθμίζεται αφού τα πρότυπα που προβάλλονται παντού την αγνοούν ή και τη λοιδορούν. Δεν είναι λοιπόν ούτε παράξενο ούτε ανεξήγητο γιατί οι γεννήσεις Ελλήνων συνεχώς λιγοστεύουν.

Από τη δεκαετία του '80 το δημογραφικό πρόβλημα της χώρας χειροτερεύει συνεχώς, έως ότου το 1996 σπάει το «φράγμα του θανάτου», δηλαδή από αυτή τη χρονιά οι θάνατοι είναι περισσότεροι από τις γεννήσεις. Η Ελλάδα μετατρέπεται σε μια «άτεκνη χώρα», σε μια χώρα γερόντων.

Και αυτό γιατί τα τρία βασικότερα προβλήματα της σημερινής συγκυρίας τη μητέρα κυρίως πλήττουν.

– Η ακρίβεια ανεξέλεγκτη, πλήττει πάνω από όλους την ίδια, αφού η ίδια διαχειρίζεται τον οικογενειακό προϋπολογισμό που εξανεμίζεται πολύ πριν τελειώσει ο μήνας. Το 22% των Ελλήνων ζει κάτω από το όριο της φτώχειας, σήμερα, ενώ ξαναγύρισε ο «βερεσές» της δεκαετίας του 1950!

– Η ανεργία έχει εξελιχθεί σε εφιάλτη των γυναικών. Έχουμε πρωτιά στην Ευρώπη στην ανεργία των νέων και έχουμε υπερδιπλάσια γυναικεία ανεργία.

– Η υποβάθμιση ή η κατάργηση των κοινωνικών παροχών, της υγείας, των προνοιακών φροντίδων για τα βρέφη, τα παιδιά, τους ηλικιωμένους, τα Άτομα με Ειδικές Ανάγκες, τις κακοποιημένες γυναίκες, τις άλλες ομάδες του κοινωνικού αποκλεισμού.

Αυτή είναι η σκληρή, καθημερινή πραγματικότητα για την Ελληνίδα Μητέρα. Σήμερα που γιορτάζει ας της δώσουμε ένα λουλούδι, ένα φιλί και μια υπόσχεση για ένα καλύτερο αύριο. Το αξίζει!!!

Επίσης, η 9η Μαΐου κάθε χρόνου έχει καθιερωθεί να εορτάζεται ως «Ημέρα Ευρώπης», σε όλα τα μέλη-κράτη της Ενωμένης Ευρώπης των 25 πια μελών. Είναι ημέρα περηφάνειας αλλά και περισυλλογής. Οι προκλήσεις που έχουμε να αντιμετωπίσουμε για μια Ευρώπη πραγματικά ισχυρή, όσο και για μια Ελλάδα που θα επιτύχει την ουσιαστική οικονομική και κοινωνική σύγκλιση με τους άλλους ευρωπαϊκούς λαούς, είναι μεγάλες. Ενόψει λοιπόν των αποφάσεων για το μέλλον της, στηρίζουμε αυτό το όραμα της Ευρώπης για όλους, χωρίς διαχωρισμούς και αποκλεισμούς και που πρέπει να ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις των πολιτών της και για πιο γενναίες αλλαγές προς μια βαθύτερη και ουσιαστικότερη ενοποιητική διαδικασία. Ήδη συζητείται και συντάσσεται το μελλοντικό «Σύνταγμα της Ευρώπης». Τον Ιούνιο μήνα η Ευρωπαϊκή Συνέλευση συνέρχεται να το συζητήσει και να το ψηφίσει. Δεν πρέπει να χαθεί η ευκαιρία αυτή.

Τάκης Σαμαράς

ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΟ

Η ανασφάλεια «αποθαρρύνει τις γεννήσεις»

Το δημογραφικό πρόβλημα της χώρας μας είναι ίσως το μεγαλύτερο ζήτημα που πρέπει να αντιμετωπίσει η πατρίδα μας στα αμέσως επόμενα χρόνια. Η συνεχόμενη συρρίκνωση του πληθυσμού, ενεργού βέβαια, δημιουργεί τεράστια προβλήματα και αλυσιδωτές αντιδράσεις σε όλους τους τομείς, π.χ. κοινωνικούς, οικονομικούς, μέχρι ακόμη και πολιτικούς.

Στην πατρίδα μας, δυστυχώς η κατάσταση δεν είναι η καλύτερη. Οι ελληνικές οικογένειες δεν μπαίνουν εύκολα στις διαδικασίες να κάνουν παιδιά, ενώ είναι πάρα πολλές οι οικογένειες που διστάζουν να τεκνοποιήσουν, αφού σκέπτονται τα αντικειμενικά προβλήματα που πρέπει να αντιμετωπίσουν, π.χ. οικονομικά και ποιότητας ζωής. Παράδειγμα μεγάλο το χωριό μας, οι απόδημοι Κιρασοβίτες-τισσες. Περισσότερα από 100 παιδιά, αγόρια και κορίτσια, σε ηλικία γάμου, από 25 ετών και άνω, είναι ανύπαντρα, δεν αποφασίζουν να δη-

μιουργήσουν οικογένειες, να γεννήσουν παιδιά, να αφήσουν απογόνους, χάνονται μέσα στην αφιλόξενη απεραντοσύνη της πολύβοης πόλης. Λόγοι; Το οικονομικό, η αλλαγή στην ιεράρχηση των προτεραιοτήτων, τα σύγχρονα κοινωνικά προβλήματα, π.χ. κοινωνική καταξίωση, καριέρα, αποξένωση κ.ά.

Ραγδαία αύξηση παιδιών από αλλοδαπούς γονείς

Τον κίνδυνο σε λίγα χρόνια να γεννιούνται στη χώρα μας περισσότερα παιδιά από αλλοδαπούς, σε σχέση με τα Ελληνόπουλα, επισημαίνει ο πρόεδρος της Ένωσης Οικογενειών Ελλάδος, κ. Γ. Πανουσόπουλος. Σύμφωνα με τα στοιχεία των δυο μεγαλύτερων δημόσιων μαιευτηρίων της Αθήνας, ο αριθμός των αλλοδαπών παιδιών έχει αρχίσει να προσεγγίζει τον αριθμό των Ελληνόπουλων.

«Το δημογραφικό εδώ και 20 χρόνια γνωρίζει η πολιτεία ότι είναι το μεγαλύτερο εσωτερικό πρόβλημα της Ελλάδας. Αντί λοιπόν να ληφθούν μέτρα επίλυσής του από την

πολιτεία, αυτή αδιαφορεί, με τις γνωστές συνέπειες που έχουμε και θα έχουμε, τόσο ως κοινωνία, όσο και ως εθνική οικονομία...». Αυτά τονίζει ο κ. Πρόεδρος της Ένωσης Οικογενειών Ελλάδας, αλλά ποιος τα ακούει!!!

Τα στοιχεία του μαιευτηρίου «Αλεξάνδρα» λένε ότι το 2001 γεννήθηκαν 2.252 παιδιά από Ελληνίδες μητέρες και 1.895 παιδιά από αλλοδαπές. Από τον αριθμό των αλλοδαπών, ποσοστό 75% αφορά Αλβανίδες μητέρες και το υπόλοιπο κατανέμεται σε άλλες υπηκοότητες. Η ίδια κατάσταση επικρατεί και στα άλλα μαιευτήρια της χώρας μας. Από τις παραπάνω γεννήσεις παρατηρείται ότι το ποσοστό των Αλβανών που γεννιούνται στην Αττική γενικά αυξάνει χρόνο με το χρόνο περί το 80%, ενώ των Ελλήνων δεν ξεπερνά το 20%. Τα ίδια συμβαίνουν και σε όλα τα μεγάλα αστικά κέντρα της χώρας μας, όπου κατοικούν αλλοδαποί, κυρίως μουσουλμάνοι, όπως η Θεσσαλονίκη, η Πάτρα, η Λάρισα, Τα Γιάννινα, και η Κρήτη.

Τα παραπάνω νούμερα μας δείχνουν ξεκάθαρα ότι αν συνεχιστεί η ίδια η κατάσταση,

σε λίγα χρόνια θα γεννιούνται περισσότεροι αλλοδαποί, και βασικά Αλβανοί, σε σχέση με τους Έλληνες. Το αποτέλεσμα, βέβαια, για τη χώρα μας θα είναι ολέθριο, αυτό το καταλαβαίνουμε όλοι μας. Ήδη τα πρώτα προβλήματα σημειώθηκαν και σημειώνονται σε πολλά σχολεία της Αττικής, κυρίως της Αθήνας, της Εύβοιας κ.α. όπου οι αλλοδαποί μαθητές είναι περισσότεροι από τα Ελληνόπουλα.

Πολλά μέτρα πρέπει να ληφθούν από την πολιτεία μας άμεσα, πριν είναι πολύ αργά. Οι περιστάσεις και οι καιροί δεν μας περιμένουν. Ο κ. Πρόεδρος της Ένωσης Οικογενειών Ελλάδας, προτείνει τη θεσμοθέτηση πόρου από τον κρατικό προϋπολογισμό και τη δημιουργία Ανώτατου Συμβουλίου Οικογένειας, νέο πρόγραμμα για τη στήριξη της οικογένειας και της καταπολέμησης της υπογεννητικότητας, το οποίο πρόγραμμα να ακολουθούν υποχρεωτικά όλες οι κυβερνήσεις. Είθε να εισακουστούν όλα αυτά. Έλληνες – Κιρασοβίτες γρηγορείτε!!!

T.A.Σ.

Για τις: α) Περιφέρεια Ηπείρου β) Νομαρχία Ιωαννίνων

Επιμ. Τάκη Σαμαρά

Η περιοδική έκδοση του Συλλόγου Φουρκιωτών Ιωαννίνων, του τριμήνου 1/1-31/3/2003, έχει σαν κύριο άρθρο της «'Η... στραβός είναι ο γιαλός, ή... στραβά αρμενίζουμε!!!».

Με το εν λόγω άρθρο της διαμαρτύρεται πως η Κοινότητά τους «πιάστηκε στον ύπνο...», δεν κινήθηκε έγκαιρα, εκεί που έπρεπε, ώστε να συμπεριληφθεί και αυτή στη συμμετοχή των ολοκληρωμένων προγραμμάτων Ανάπτυξης Αγροτικών Χώρων (ΟΠΑΑΧ) του Υπουργείου Γεωργίας, προγράμματα με τα οποία διατίθενται εκατοντάδες εκατομμύρια για δράσεις όπως: Βασικές υπηρεσίες για την αγροτική οικονομία και τον αγροτικο-κτηνοτροφικό πληθυσμό. Ανακαίνιση και ανάπτυξη χωριών, προστασία και διατήρηση της αγροτικής κληρονομιάς, ενθάρρυνση τουριστικών δραστηριοτήτων, επενδύσεις για την ανέγερση τουριστικών καταλυμάτων κ.ά.

Δίκαια παραπονείται η γειτονική μας Κοινότητα της Φούρκας για την αδικία αυτή, γιατί είναι χωριό κτηνοτροφικό του νομού μας και κατοικείται χειμώνα-καλοκαίρι, ενώ έχουν συμπεριληφθεί άλλες Κοινότητες όπως της Πωγωνιανής και Λάβδανης. Αυτά τα προγράμματα θα μπορούσε κάλλιστα να τα εκμεταλλευτεί τόσο η Κοινότητα της Φούρκας, όσο και ο κάθε κάτοικος αυτής,

εφόσον διά του τρόπου αυτού εισρέουν άφθονα χρήματα.

Το ζήτημα αυτό, δεν αφορά μόνο τη γειτονική μας Φούρκα. Πρωτίστως αφορά και το δικό μας χωριό, που έχει και κτηνοτροφικές μονάδες και κατοικείται από 200 και πλέον Κιρασοβίτες χειμώνα-καλοκαίρι. Κανένας αρμόδιος φορέας ή Υπηρεσία του νομού μας δεν μας ενημερώνει για τα προγράμματα αυτά. Μας έχουν βάλει, λόγω «Καποδίστρια», στην «καραντίνα», στην απομόνωση, στην αποξένωση.

Προγράμματα έρχονται και παρέρχονται και το ηρωικό Κιράσοβο, μόνο για υπηρεσίες και θυσίες το θυμούνται οι αρμόδιοι. Ούτε δραχμή τσακιστή, ή Ευρώ τώρα, έχει διατεθεί για το άμοιρο αυτό χωριό, από 1998 και μέχρι σήμερα. Κάποτε το 1999 μας είχαν υποσχεθεί ότι θα μας έδιναν 7-8 εκατ. δραχμές για μια νεροτριβή, αλλά μείνανε μόνο στις υποσχέσεις. Αυτή είναι η μοίρα όσων αγωνίζονται για το δίκαιό τους που τους πνίγει. Όποιος έχει μαχαίρι, τρώει καρπούζι, λέει η λαϊκή παροιμία.

Τώρα θα θελήσει κάποιος αρμόδιος από τη Νομαρχία, ή την Τοπική Αυτοδιοίκηση να στήσει ευήκοο αυτί, ώστε να μας ενημερώσει αν στα προγράμματα αυτά των ΟΠΑΑΧ του Υπουργείου Γεωργίας, έχει συμμετοχή και το δικό μας χωριό, η Αγία Παρασκευή; Αναμένουμε!

ΕΝΑΣ ΛΟΡΔΟΣ... ΛΗΣΤΗΣ

Γράφει η Κατερίνα Δ. Σαμαρά, Φιλολόγος Πανεπιστημίου Αθηνών

Στο σημερινό μας σημείωμα, δεν θα ασχοληθούμε με την λαογραφία, αλλά με τη ληστεία ενός Άγγλου λόρδου.

Στη Ζωγραφική μηνιαία εφημερίδα «ΚΕΝΤΡΙ» και στη σελίδα «Πολιτιστικά», έχει γραφεί ένα πάρα πολύ ωραίο άρθρο με τον παραπάνω τίτλο, από τον κ. Νίκο Μαρούση, τακτικό μέλος της Πανελληνίας Εταιρείας Πολιτισμού, Γραμμάτων και Τεχνών, και συνεργάτη του Συλλόγου Ελλήνων Λογοτεχνών (αμισθί). Από δε 1980 είναι δημότης Ζωγράφου.

Εν όψει λοιπόν της Ολυμπιάδας του 2004 και της Πόλιτιστικής Ολυμπιάδας που διοργανώνει η χώρα μας, το σπουδαίο αυτό άρθρο του άξιου αυτού λογοτέχνη, έχει και παίρνει άλλη αξία, καθίσταται επίκαιρο, γι' αυτό και εμείς αναδημοσιεύουμε εδώ ένα μέρος αυτού του άρθρου, προς γνώση από τους συγχωριανούς και φίλους μας.

Το έτος 1799 μπορεί να χαρακτηριστεί ως ένα από τα πιο απαίσια για τον πολιτισμό ολοκλήρου της ανθρωπότητας και της Ελλάδος ειδικότερα.

Τότε για πρώτη φορά κάνει την εμφάνισή του ο πολύ Λόρδος Έλγιν, ο οποίος χωρίς προεισαγωγές και προειδοποιήσεις σηματοδύει απευθείας τον στόχο. Και στόχος του ήταν η αρπαγή και απογύμνωση κατά πρώτο λόγο, των γλυπτών του Παρθενώνα, κατά δεύτερο δε πολλών άλλων αρχαιοτήτων και των Αθηνών αλλά και της λοιπής Ελλάδας.

Ο χρονικογράφος, όπως αναφέρει και ο Δ. Γέροντας στο βιβλίο του ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΩΝ

ΑΘΗΝΩΝ (βραβείο Ακαδημίας Αθηνών) με τα παρακάτω λόγια μας αναγγέλει αυτή την καταραμένη του εμφάνιση:

«περί τα τέλη του Ιουλίου του αυτού έτους 1799, ο μιλόρδος Έλγιν, πληρεξούσιος πρεσβευτής της Βρετανίας παρά την Οθωμανική πόρτα, έστειλε στην Αθήνα τεχνίτες Ρουμάνους και ναπολιτάνους για να κατασκάψουν και να ερευνήσουν στα ενδόμυχα της γης για μάρμαρα και κτίρια παλαιά και να κατεβάσουν από τον περίφημο ναό της Αθηνάς εκείνα τα αξιολογώτατα αγάλματα και ανδριάντες, τα οποία έδιναν θάμβος και έκπληξη σε όλους τους περιηγητές. Όσο μεν για το δεύτερο, δεν του δόθηκε η άδεια».

Δεν πρέπει όμως να αρκεστεί κανείς στο φτωχό και σύντομο –πολύτιμο όμως κατά τα άλλα– χρονικό του Μπένι Τέλου για το θέμα, το μεγάλο αυτό εθνικό ζήτημα, της καταστροφής των γλυπτών του παρθενώνα και της αφαίρεσης των άλλων αρχαιοτήτων όχι διά πολεμικής ενέργειας αλλά ειρηνικής ληστρικής όμως και συχρόνως αρπαγής, συγκίνησε, ως τα κατάβαθα της ψυχής της εθνότητας των Ελλήνων και πάντοτε θα συγκινεί. Ο Έλγιν, άνοιξε πληγή που κάποιος νέος Βύρων κάποτε θα βρεθεί για να την επουλώσει.

Είναι εθνική συμφορά η αρπαγή. Κάποιος Ιταλός λόγιος, ο Edoardos Scar Foolio, ο οποίος επισκέφθηκε την πατρίδα μας κατά τα τέλη του περασμένου αιώνα, υπέβαλε στον εαυτό του ένα λογικό ερώτημα:

«Σκέφθηκε ποτέ κανείς τι θα ήταν σήμερα η Ελλάδα χωρίς την Ιστορία και την Αρχαιολογία;». Διερωτήθηκε ποτέ κανείς τι θα ήταν η Αθήνα χωρίς τον τραυματισμένο Παρθενώνα; Οι Έλληνες προβληματίζονται συναισθηματικά και πατριωτικά για το ζήτη-

μα της αρπαγής των αρχαιοτήτων, γι' αυτό και δεν εφησυχάζουν. Τους καταδιώκει η σκέψη ότι η ληστρική αρπαγή έγινε όταν οι δυνάμεις τους ευρίσκοντο στην υποταγή και τους ανησυχεί το γεγονός ότι ύστερα από τόσα χρόνια δεν υπάρχει η παρήγορη ελπίδα της επιστροφής, παρά τις μεγάλες προσπάθειες που έγιναν τόσον από τις εκάστοτε, κυβερνήσεις της Ελλάδος, όσον και διεθνείς προσωπικότητες ελληνικές και ξένες και κυρίως από προσωπικότητες φιλέλληνες.

Σαν τις ερινύες θα μας καταδιώκει η επιταγή της επιστροφής και τα αριστουργήματα αυτά θα μας αφήσουν στην ήρεμη σκέψη μας, μόνο όταν τα γλυπτά επιστρέψουν στη θέση του φυσικού τους περιβάλλοντος. Σε κάθε εποχή επανέρχεται το ερώτημα και είναι χρέος μας να το θέτουμε πάντοτε και παντού. Και ακριβώς επειδή είναι θέμα εθνικό, με έκταση και περιεχόμενο απέραντο, πιστεύουμε ότι επιβάλλεται η πιο διεξοδική και πιο λεπτομερειακή εξιστόρησή του, πέραν των όσων ενεργειών και προσπαθειών έχουν γίνει μέχρι σήμερα.

Είναι θέμα συνδεδεμένο με την ιστορία των Αθηνών, είναι κομμάτι δικό της και της Ελλάδος.

Ο Thomas Bruce έβδομος Έλγιν, στην αρχή διάλεξε το στρατιωτικό στάδιο, αργότερο όμως μετάνοισε, εισήλθε στο διπλωματικό σώμα της πατρίδος του και πριν δε να γίνει, για την κακή τύχη της Ελλάδος, Πρεσβευτής της Μεγάλης Βρετανίας στην Κωνσταντινούπολη, υπηρέτησε ως πρεσβευτής στην Βιέννη, στις Βρυξέλλες και το Βερολίνο. Στην Κωνσταντινούπολη τοποθετήθηκε το 1799 και παρέμεινε εκεί ως το 1803.

Όπως είδαμε παραπάνω, ο Μπένι Τέλος αναγράφει την πληροφορία ότι περί τα τέλη Ιουλίου 1799 ο Έλγιν έστειλε στην Αθήνα τεχνίτες για να ερευνήσουν και μελετήσουν τα γλυπτά του Παρθενώνα, ενώ

όλοι όσοι έγραψαν για τον Έλγιν καθορίζουν ως χρόνο έναρξης της επιχείρησης Έλγιν τον Ιούλιο του 1800.

Η πληροφορία Μπένι Τέλου, ο οποίος ζούσε κάτω από την Ακρόπολη, ήταν μάλλον η ορθότερη, διότι ο Έλγιν, μόλις ανέλαβε τα νέα του καθήκοντα στην τότε πρωτεύουσα της Τουρκίας, αμέσως έθεσε σε ενέργεια τα κακόβουλα και σατανικά του σχέδια, τα οποία από μικρής ηλικίας είχε στο νου του.

Τον Ιούλιο λοιπόν του 1799 στέλνει στην Ελλάδα μια δοκιμαστική αποστολή από Ιταλούς εργάτες, η οποία αφού έφθασε και είδε την Αθήνα με το αντικείμενο του ενδιαφέροντός του, συνέχισε στην Πελοπόννησο και εκεί για προκαταρκτικές έρευνες. Την αλήθεια της πληροφορίας αυτής την επαληθεύει και ο Δημήτριος Καλλιφρονάς στο ημερολόγιό του.

Φαίνεται όμως ότι οι πρώτες απόπειρες του Έλγιν για την απόσπαση των αρχαιοτήτων από την Αθήνα και από άλλα μέρη της πατρίδος μας, υπήρξαν ανεπιτυχείς, διότι ακόμα δεν είχε εφοδιαστεί με το σχετικό «φιρμάνι» που θα του έδιδε την άδεια να αποσπάσει ορισμένες αρχαιότητες από την Ελλάδα.

Χωρίς αυτό, οι Τούρκοι δεν επέτρεπαν στους τεχνίτες του Έλγιν να εισέλθουν στην Ακρόπολη, παρά μόνο αν κατέβαλαν κάθε φορά την κανονική αμοιβή, η οποία δεν ήταν και μικρή τότε, αφού υπολογίζεται σε πέντε χάρτινες λίρες Αγγλίας.

Στην εξακρίβωση βέβαια της ιδιότητας των τελευταίων οι τούρκοι αρμόδιοι έκαναν τα «στραβά μάτια».

Η μη χορήγηση λοιπόν αυτού του «φιρμανιού» έδενε τα χέρια στον Έλγιν, υπήρχαν δε ορισμένες αντιδράσεις και η καθυστέρηση παρατάθηκε μέχρι τον μήνα Μάιο του 1801. Ακόμα λοιπόν η τύχη του Παρθενώνα δεν είχε κριθεί οριστικά, ανεστέλλετο η καταστροφή του.

Διαμαρτυρία για την αποχή Δήμου Κόνιτσας από τον εορτασμό της επετείου της 25ης Μαρτίου από τα Δημοτικά Διαμερίσματα (Δ.Δ.)

Διαβάσαμε, με λύπη βέβαια, στον ημερήσιο Τύπο των Ιωαννίνων (Τρίτη 25 Μαρτίου) των «Π.Ν.», πως σύσσωμη η αντιπολίτευση του Δημοτικού Συμβουλίου και όλοι οι Πρόεδροι και οι Σύμβουλοι των Τοπικών Διαμερισμάτων (χωριών) του Δήμου Κόνιτσας, διαμαρτυρήθηκαν **εντονότατα** για την απαράδεκτη συμπεριφορά του Δημάρχου της Κόνιτσας, ο οποίος –χωρίς, σημειωτέον, απόφαση του Δημ. Συμβουλίου ή της Δημορχιακής Επιτροπής– **αρνήθηκε** τη συμμετοχή του Δήμου στις εορταστικές εκδηλώσεις για την επέτειο της Εθνικής Παλιγενεσίας της 25ης Μαρτίου στα Δημοτικά Διαμερίσματα (χωριά) του Δήμου Κόνιτσας.

Αν πράγματι έχει συμβεί κάτι τέτοιο, αυτό είναι πρωτακουστο και μεγάλη προσβολή της ιερής μνήμης των αγωνιστών του 1821. Συμβαίνει για πρώτη φορά στα χρονικά, όπως καταγγέλλει η αντιπολίτευση του Δήμου, που ο Δήμος να μην συμμετέχει στην Εθνική μας Γιορτή, με το ελάχιστο που

μπορούσε να κάνει, που είναι η κατάθεση ενός δάφνινου στεφανιού και το κέρασμα ενός τσιπουριού και ενός λουκουμιού στους λίγους ή ελάχιστους κατοίκους των ακριτικών χωριών που επιμένουν να τιμούν την Εθνική μας Εορτή, όπως κάθε χρόνο.

ΕΥΓΕ αξίζει στο αδικημένο, όπως ομολογούν και παραδέχονται όλοι τους, από βουλευτές της περιφέρειάς μας μέχρι τον τελευταίο υπάλληλο της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, ΚΙΡΑΣΟΒΟ (Αγία Παρασκευή), που δίχως τοπικό Συμβούλιο ή αντιπροσώπευση στο Δήμο Κόνιτσας, ένεκα του γνωστού προβλήματος της μη αναγνώρισης του νόμου «Καποδίστρια», **ΔΙΝΕΙ** δυναμικά το παρόν του και στις δυο μεγάλες Εθνικές μας Εορτές, 25ης Μαρτίου 1821 και 28ης Οκτωβρίου 1940, πραγματοποιώντας δοξολογίες στην εκκλησία μας και επιμνημόσυνες δεήσεις στο Μνημείο Ηρώων του χωριού μας, υπέρ αιωνίου αναπαύσεως των ψυχών των αγωνιστών και ηρωικώς πεσόντων μαχητών του

Ἔθνομας, εν οισ και τα πανάξια παλικάρια ΚΙΡΑΣΟΒΙΤΟΠΟΥΛΑ και ηρωίδες ΚΙΡΑΣΟΒΙΤΙΣΣΕΣ γυναίκες της Πίνδου, καταθέτοντας στεφάνια που φτιάχνουν μόνοι τους από δάφνες και κισσούς των χωραφιών και προσφέροντας σε όλους, συγχωριανούς και ευρισκόμενους επισκέπτες του χωριού μας, τσίπουρο Κιρασοβίτικο, αναψυκτικά και ολόφρεσκο αρωματικό λουκούμι. Όλα αυτά, από τους φορείς του χωριού μας, Αγροτικό Συνεταιρισμό και Αδελφότητες, Αθηνών, Κιάτου, Κορινθίας και Ιωαννίνων, που αντικαθιστούν επάξια και με το παραπάνω την Δημοτική Αρχή, που **ΑΔΥΝΑΤΕΙ** για τα υπόλοιπα 22 χωριά του Δήμου να καλύψει την... τεράστια δαπάνη των δάφνινων στεφανιών και το λουκούμι για την μεγάλη μας Εθνική Γιορτή της 25ης Μαρτίου 1821. Εκεί φθάσαμε!!!

ΕΥΤΥΧΩΣ που στη ζοφερή αυτή κατάσταση των χωριών του Δήμου Κόνιτσας, υπάρχει η απέναντι ολόφωτη όχθη των πραγμάτων, ο φωτισμένος ιεράρχης και ποιμενάρχης, Μητροπολίτης κ.κ. Ανδρέας, που σ' αυτές, όπως και σε άλλες περιπτώσεις, κυρίως του βορειοηπειρωτικού προβλήματος, δίνει τον δικό του αγώνα, μαζί, βέ-

βαια, με τον ιερό κλήρο της Μητροπόλεώς μας. Έτσι, στις Εθνικές μας Γιορτές, αλλά και σε άλλες περιπτώσεις, εκδίδει και κυκλοφορεί στις ενορίες της Μητροπόλεώς μας σχετικές επίκαιρες εγκυκλίους, όπως αυτή της φετινής Γιορτής της 25ης Μαρτίου, με θέμα: «1821: Η αρετή κι ο πατριωτισμός και η φρονιμάδα, κάνουν την πατρίδα να υπάρξει και να ευτυχήσει». (Στρατηγός Μακρουγιάννης).

Μετά την ορφανιά των Δημοτικών μας Σχολείων στα χωριά μας από παιδιά και δασκάλους, οι οποίοι πρωτοστατούσαν, κυρίως στις Εθνικές γιορτές, αλλά και γενικά σε όλες τις εκδηλώσεις των χωριών, η μόνη ελπίδα και παρηγοριά αυτών των ολίγων ή ελάχιστων μόνιμων κατοίκων, έμεινε ο παπάς του χωριού, όπου υπάρχει, και ο ακούραστος λειτουργός του Υψίστου μας Δεσπότης, που τριγυρίζει όλα τα χωριά της Μητροπόλεώς μας, λειτουργώντας και κηρύσσοντας τον Θείο λόγο της Αγίας Τριάδας της πίστεώς μας.

Είθε ο Ύψιστος να χαρίζει μακροήμερευση στον άγιο Δεσπότη μας, για το καλό των πιστών χριστιανών της Ιερής Μητροπόλεώς μας.

Τ.Α.Σ.

Ι Σ Τ Ο Ρ Ι Κ Η Σ Ε Λ Ι Δ Α

ΑΛΗΣΜΟΝΗΤΕΣ ΠΑΤΡΙΔΕΣ

Ιστορικές ημερομηνίες του Βορειοηπειρωτικού αγώνα. Συνθήκες.

Επιμ. Τάκη Σαμαρά

Στο τεύχος 83 του περιοδικού μας, μηνών Ιουλίου-Σεπτεμβρίου 2002, έχουν γραφεί λίγες γραμμές, σαν αφιέρωμα – πνευματικό μνημόσυνο των Κιρασοβιτών στρατιωτών που σκοτώθηκαν το έπος του 1940-41 στα βουνά της Βορείου Ηπείρου. Σ' αυτό το αφιέρωμα έχει γραφεί ότι σε επόμενο τεύχος θα γραφούν και λίγες γραμμές για τις ιστορικές ημερομηνίες – Συνθήκες – του Βορειοηπειρωτικού αγώνα, με σκοπό να θυμούνται οι παλιοί και να μαθαίνουν οι νεότεροι Κιρασοβίτες-τισσες την ιστορία της Βορείου Ηπείρου μας. Οι δύο Βαλκανικοί πόλεμοι του 1912-13 έκαναν την Ελλάδα, τη χώρα μας, να μεγαλουργήσει, ώστε να γίνει η Ελλάδα των πέντε θαλασσών και των δύο Ηπείρων. Τα χρόνια όμως αυτά υπήρχε σκληρός ανταγωνισμός ανάμεσα στις δύο τότε ισχυρότατες ευρωπαϊκές δυνάμεις, που ήταν η Ιταλία και η Αυστρία, οι οποίες επηρέασαν πολύ δυναμικά και καταλυτικά τον τότε Βαλκανικό και Βορειοηπειρωτικό χώρο. Και αυτό γιατί ήθελαν την επικράτηση των ζωτικών συμφερόντων τους αφενός, και αφετέρου την άσκηση πρωταρχικής προτεραιότητας, κυρίως στην ένταση που δημι-

ουργήθηκε στην κρίσιμη φάση των Βαλκανικών πολέμων.

Έτσι, την 31/12/1912 η Ιταλία και η ενωμένη μεγάλη Αυστροουγγαρία υπέγραψαν μυστική Συνθήκη-συμφωνία για το ενδεχόμενο **διαμοιρασμού** της Αλβανίας σε σφαίρες επιρροής, η οποία συμφωνία επαναβεβαιώνεται και πάλι στη Ρώμη Ιταλίας με τη σύμβαση της 8/5 του 1913. Είναι ακόμη γνωστό ότι η Ιταλία έδειχνε ζωηρότατο ενδιαφέρον για το στρατηγικής σημασίας λιμάνι της Αυλώνας, που δεσπόζει στην Αδριατική θάλασσα, απέχει μόλις 100 χιλ. από τις ιταλικές ακτές, αλλά και γιατί ήταν λιμάνι του εξαγωγικού-εισαγωγικού εμπορίου της Αλβανίας και Βορείου Ηπείρου προς την Δύση και τις χώρες της. Με τη Συνθήκη Ειρήνης της 30/5 του 1913 ανατέθηκε στις τότε μεγάλες δυνάμεις η ρύθμιση των συνόρων της Αλβανίας και στις 29/7 του ίδιου χρόνου η Συνδιάσκεψη των πρεσβευτών, γιατί σ' αυτούς ανατέθηκε η αποστολή, κατέληξε με το Πρωτόκολλο του **Λονδίνου** στην Ανακήρυξη της Αλβανίας σε κράτος κυρίαρχο και ανεξάρτητο, για πρώτη φορά, χωρίς όμως να προχωρήσει και στον απαιτούμενο καθορισμό των ορίων-συνό-

ρων του. Στις αρχές του Αυγούστου του ιδίου χρόνου συστήθηκε και πάλι Διεθνής Επιτροπή από τις δυνάμεις της Ευρώπης, με σκοπό να καθορίσει σαφώς τα **νότια** σύνορα της Αλβανίας. Το ξαναγράφουμε και πάλι, κύριοι παράγοντες για τη δημιουργία του Αλβανικού κράτους ήταν η Ιταλία και Αυστροουγγαρία, η κάθε μια για τους δικούς της λόγους που προεγράψαμε. Όπως καταλαβαίνετε όλοι σας, για ευνόητους λόγους οι εκπρόσωποι των κρατών στην Επιτροπή αυτή, δεν έλαβαν υπόψη τους την εθνική ταυτότητα του νότιου πληθυσμιακού στοιχείου, που ήταν Έλληνες κυρίως, αλλά μόνο την γλωσσική του σύνθεση, με αποτέλεσμα ένα μεγάλο μέρος των περιοχών που κατοικούνταν από ξενόφωνους, π.χ. Έλληνες, Βλαχόφωνους κ.ά., να περάσει στην επικράτεια της Αλβανίας.

Τα γεωγραφικά όρια που ώρισαν ήταν τα βουνά που φτάνουν μέχρι την Φτελιά, μέσα και η νήσος Σάσων, την περιοχή της πεδιάδας του Αργυροκάστρου καθώς και τον παλιό καζά (επαρχία) Κορυτσάς. Την νήσω Σάσωνα, παλιά το 1864, οι μεγάλες δυνάμεις την είχαν παραχωρήσει στην Ελλάδα μαζί με τα Ιόνια νησιά, τώρα την παίρνουν και την παραχωρούν στην Αλβανία. Αυτό προφανώς έγινε γιατί το νησί αυτό δεσπόζει του λιμένα της Αυλώνας, και αυτό δεν το ήθελαν οι μεγάλες δυνάμεις, να έχουν οι Έλληνες τέτοιο γεωγραφικό πόστο μπροστά από το Αλβανικό λιμάνι. Πάντως όμως, όλες τις πρωτο-

βουλίες της Επιτροπής αυτής τις είχαν πράγματι οι Ιταλοί εκπρόσωποι, οι οποίοι ομολογουμένως διαπνέονται από ένα χωρίς προηγούμενο ανθελληνικό μένος. Αυτό ομολογείται και από μουσουλμάνους ορισμένων περιοχών που προτιμούσαν να ενταχθούν στα όρια του Ελληνικού Κράτους παρά της Αλβανίας. Βλέποντας οι Ηπειρώτες και ειδικά της Βορείου Ηπείρου τις προθέσεις των μεγάλων δυνάμεων και τα έργα της Επιτροπής αυτής, άρχισαν να αγωνίζονται σθεναρά με την υποβολή υπομνημάτων, έγγραφες διαμαρτυρίες, τόσο προς τις μεγάλες δυνάμεις, την Ελληνική Κυβέρνηση, τους συμπατριώτες του εξωτερικού, αλλά και τους βορειοηπειρώτες των επαρχιών Κορυτσάς, Πρεμετής και Δέλβινου, που διετράνωναν την ελληνική ταυτότητά τους και υπογράμμιζαν την κατάφωρη αδικία που συντελούνταν σε βάρος τους. Η ελληνική Κυβέρνηση του Ελευθερίου Βενιζέλου κάνει σχετικό αίτημα στις μεγάλες δυνάμεις για τη διενέργεια **Δημοψηφίσματος** με σκοπό την εξακρίβωση της πραγματικής εθνικής ταυτότητας των χριστιανικών πληθυσμών της Βορείου Ηπείρου. Δεν **τελεσφόρησε**, δεν το δέχθηκαν οι μεγάλες δυνάμεις για τους λόγους που έχουμε προαναφέρει (συμφέροντα δικά τους).

Η ελληνική αντίδραση κορυφώθηκε με την προετοιμασία για συγκρότηση ένοπλης ανταρτικής αντίδρασης που ολοκληρώθηκε με τη δημιουργία αντιστασιακών πηρύνων και ιερών

λόχων με σαφή σκοπό την προάσπιση της ελληνικότητας της Β. Ηπείρου.

Στο μεγάλο αυτό «παζάρι», της Επιτροπής, που ήθελε η οδός Αργυροκάστρου-Δέλβινου να παραμείνει αλβανική, επενέβη και πάλι η Ελληνική Κυβέρνηση με τον Ελευθέριο Βενιζέλο, δημιουργώντας ελληνικές διαμαρτυρίες αλλά και σύγχρονη διευθέτηση των ζητημάτων των νοτιο-αλβανικών συνόρων και των νησιών του **Αιγαίου** που ελευθέρωσε η Ελλάδα με τους Βαλκανικούς πολέμους εναντίον των Τούρκων. Έτσι, η Διεθνής Επιτροπή εξέδωσε τελικά στις 17 Δεκεμβρίου του 1913 στη Φλωρεντία της Ιταλίας, το σχετικό Πρωτόκολλο, το οποίο ρύθμιζε οριστικά το ζήτημα της οριοθετικής γραμμής (συνόρα) ανάμεσα στην Ελλάδα και την Αλβανία. Με αυτό ολόκληρη η Βόρεια Ήπειρος, Χιμάρα, Δέλβινο, Αργυρόκαστρο, Πρεμετή, Λεσκοβίκι (απέναντι από Κόνιτσα) και η Κορυτσά περιέρχονταν στο Αλβανικό Κράτος. Με άλλα λόγια, το πρωτόκολλο αυτό της Φλωρεντίας προσδιόριζε ουσιαστικά τη σημερινή θέση των ελληνο-αλβανικών συνόρων. Παραβίαζε όμως κατάφωρα και ολοφάνερα τα ιστορικά δίκαια του Ελληνισμού της Β. Ηπείρου στην Αλβανία, ολόκληρο το τμήμα του Ηπειρωτικού Ελληνισμού της Β. Ηπείρου. Η αντίδραση του Ηπειρωτικού στοιχείου υπήρξε άμεση. Πολλοί Έλληνες πατριώτες, Μακεδονομάχοι και Βαλκανιονίκες, έτρεξαν να βοηθήσουν τους υπόδουλους και πάλι συμπατριώτες. Δημιουργήθηκαν

και πάλι ένοπλα τμήματα, ιεροί λόχοι στις περιοχές Κορυτσάς, Ερσέκας, Λεσκοβίας, Ιωαννίνων, Πρεμετής, Κολώνιας, Αργυροκάστρου και Χιμάρας, όπου και πάλι εδώ είχε αναλάβει δράση ο χαλκέντερος Χιμαριώτης Μακεδονομάχος Σπ. Σπυρομίλιος.

Οι μεγάλες δυνάμεις, Γερμανία, Αυστροουγγαρία, Γαλλία, Μ. Βρετανία, Ιταλία και Ρωσία, επικαλούμενες τώρα τη Συνθήκη Ειρήνης του Λονδίνου (30/5/1913) και τη Συνθήκη Ειρήνης των Αθηνών (14/11/1913), που σύμφωνα με αυτές το ζήτημα της επίλυσης των νησιών του Αιγαίου αναθέτονταν σ' αυτές (πράγμα που προεγράψαμε ήδη), με **διακοίνωσή** τους (τελεσίγραφο) προς την Ελλάδα, έθεσαν την Ελληνική Κυβέρνηση μπροστά στον εκβιασμό, χωρίς προηγούμενο. Ανάγγειλαν την απόφασή τους να παραχωρήσουν στην Ελλάδα τα νησιά του Αιγαίου (εκτός Ίμβρο, Τένεδο και Καστελλόριζο, που θα παρέμεναν τουρκικά), με τον **όρο** ότι τα ελληνικά στρατεύματα θα αποχωρούσαν από τη Β. Ήπειρο και δεν θα προέβαλαν καμιά αντίσταση τόσο αυτά, όσο και ο τοπικός ελληνικός παράγοντας και όλα αυτά σύμφωνα με το πρωτόκολλο της Φλωρεντίας, που καθόριζε τα νότια Ελληνο-αλβανικά σύνορα. Η αποχώρηση έπρεπε να γίνει μέχρι 31 Μαρτίου 1914.

Το γεγονός ότι ο Ελευθέριος Βενιζέλος με την Ελληνική Κυβέρνηση αποδέχθηκαν τελικά να συμβιβαστούν απόλυτα με την οδυνηρή αυτή απόφαση των μεγάλων δυνάμεων μαζί με

τους κυνικούς και απαράδεκτους χειρισμούς τους, δεν εμπόδισε ωστόσο τους Βορειοηπειρώτες και πολλούς δοκιμασμένους από προηγούμενους αγώνες συμπατριώτες τους από κάθε γωνιά της Ελληνικής γης –περισσότερο από την Κρήτη– να επαναστατήσουν και να αποτολμήσουν μια ηρωική και άνιση πάλη απέναντι σε τελεσμένα γεγονότα. Έτσι, στα μέσα Φεβρουαρίου του 1914 κηρύχτηκε η **ΑΥΤΟΝΟΜΙΑ** της Β. Ηπείρου, σχηματίστηκε στο Αργυρόκαστρο η προσωρινή Κυβέρνηση της Αυτόνομης Ηπείρου, με πρόεδρο τον Γεώργιο Χρ. ΖΩΓΡΑΦΟΥ, υπουργό των Εξωτερικών τον Αλέξανδρο ΚΑΡΑΠΑΝΟ, υπουργό Στρατιωτικών τον Δημήτριο ΔΟΥΛΗ, υπουργό Οικονομικών τον Ιωάννη ΠΑΡΜΕΝΙΔΗ και μέλη τους Μητροπολίτες Δρυϊνουπόλεως Βασίλειο, Κορυτσάς Γερμανό και Κόνιτσας-Βελλάς Σπυρίδωνα, αργότερα Αρχιεπίσκοπο Αθηνών και πάσης Ελλάδος.

Η προκήρυξη της Κυβερνήσεως της «Αυτονόμου Ηπείρου», συντάχθηκε στο Αργυρόκαστρο στις 15 Φεβρουαρίου 1914 και φέρει τις υπογραφές του προέδρου Γεωργίου Χρ. ΖΩΓΡΑΦΟΥ, και τριών μελών-μητροπολιτών. Η εν λόγω προκήρυξη άρχιζε ως εξής: «Ηπειρώται, Η εν Αργυροκάστρω συνελθούσα Συντακτική Συνέλευσις των αντιπροσώπων, ους ομοφώνως ανέδειξε η γνώμη του Λαού, ανεκήρυξε την ίδρυση της Αυτόνομου Πολιτείας της Βορείου Ηπείρου... καθήκον, όπως μείνει Ελευθέρα χάριν των υπέρ αυτής πεσόντων

τετιμημένων Ενδόξων και ζήση εις μνήμην των Λαών».

Στις 9 Φεβρουαρίου του 1914, πρώτος ο Σπ. Σπυρομίλιος με το σώμα του κήρυξε την αυτονομία της Χιμάρας, ο Ζωγράφος στις 13 Φεβρουαρίου στο Αργυρόκαστρο, ύστερα οι Άγιοι Σαράντα και Δέλβινο. Αντίθετα, και με τις εντολές της Ελληνικής Κυβέρνησης, η Κορυτσά παραδόθηκε στους Αλβανούς και Ολλανδούς στρατιωτικούς από τον Έλληνα Διοικητή Αλ. Κοντούλη, μέσα σε κλίμα θλίψης και απογοήτευσης από μέρους των Ελλήνων κατοίκων αυτής, και παρά τις διαβεβαιώσεις των εκπροσώπων του Ελληνικού στρατού ότι θα διατηρούσαν την εκπαιδευτική και θρησκευτική αυτοτέλεια οι κάτοικοι της Β. Ηπείρου. Αυτό ήταν βαρύτατο πλήγμα για το εθνικό φρόνημα του βορειοηπειρωτικού αγώνα, αν σκεφτεί ακόμα κανείς ότι εκεί παρών ήταν και ο Έλληνας υποστράτηγος Αναστ. ΠΑΠΟΥΛΙΑΣ, διοικητής του Ε Σώματος Στρατού. Αυτός προσκάλεσε στη Μητρόπολη Κορυτσάς όλα τα μέλη της Εθνικής άμυνας, πολλούς προκρίτους και τους είπε τα εξής: «Μετά βαθυτάτης λυπης σας αναγγέλλω ότι ένεκα υψίστων εθνικών συμφερόντων, η Ελλάς είναι υποχρεωμένη ν' αποχωρήσει εντεύθεν, εις εμέ δε έλαχεν ο κλήρος να εκτελέσω το λυπηρόν έργον της εκκενώσεως του τόπου από του στρατού...».

Παρ' όλες αυτές τις αντιξοότητες, η Αυτονομία της Β. Ηπείρου ανακηρύχθηκε στο Αργυρόκαστρο την επο-

χή που η Κορυτσά παραδίνονταν στους Αλβανούς, παρά τις πιέσεις του υποστρατήγου Αν. Παπούλια και τα λεγόμενα του Ελευθερίου Βενιζέλου ότι πρέπει να γίνει η εκκένωση της Β. Ηπείρου από τα ελληνικά στρατεύματα, «ίνα φανώμεν απολύτως συνεπείς προς τας υποχρεώσεις ανελάβομεν απέναντι Μεγ. Δυνάμεων». Παρ' όλες τις προσπάθειες και εκκλήσεις της Κυβέρνησης της Αυτονομίας Β. Ηπείρου προς την Ελληνική Κυβέρνηση να στηρίξει αυτήν και τον αγώνα της, δεν έγιναν αποδεκτές, γιατί πίεζαν και εκβίαζαν οι Μεγ. Δυνάμεις τη χώρα μας, λόγω των νησιών του Βορείου Αιγαίου.

Η Κυβέρνηση της Αυτονομίας Β. Ηπείρου συνέχισε τον αγώνα της, βοηθούμενη όχι μόνο από τους Βορειοηπειρώτες, αλλά και από Έλληνες πατριώτες των μερών Ιωαννίνων, Κόνιτσας, Θεσσαλίας, Μακεδονίας, Κρήτης, Μάνης, Επτανήσων, Αιτωλοακαρνανίας, Αθηναίων, Στερεοελλαδίων και Κυπρίων, κ.τ.λ. Αντίσταση και οργανώσεις Ιερών λόχων με τις οδηγίες και ανεκτίμητη συμβολή ορισμένων θαρραλέων αξιωματικών του τακτικού ελληνικού στρατού που στάθηκε αδύνατο να συμβιβαστούν με την πραγματικότητα και γι' αυτό το λόγο συγκρούστηκαν με την ίδια την επίσημη ελληνική πολιτική. Έτσι οι επιτυχίες των Βορειοηπειρωτών επαναστατών και η σθεναρή αντίστασή τους απέναντι στα τετελεσμένα γεγονότα των ισχυρών της Ευρώπης της εποχής εκείνης, άρχισαν σιγά σιγά ν'

αποδίδουν καρπούς-θετικά αποτελέσματα. Τα επαναστατικά τμήματα των Βορειοηπειρωτών, παρ' όλες τις μεγάλες θυσίες τους, περιέσφιγγαν ολοένα και περισσότερο την Κορυτσά και είχαν φθάσει πολύ κοντά στην τελική φάση της απελευθέρωσής της. Τότε όμως, η Αλβανική πλευρά, βλέποντας τα χειρότερ, πρότεινε και κηρύχθηκε ΓΕΝΙΚΗ ΑΝΑΚΩΧΗ του πολέμου, που έγινε ΔΕΚΤΗ από την Διεθνή Επιτροπή Ελέγχου, αλλά και από τους Επαναστάτες της Αυτόνομης Β. Ηπείρου, για τους δικούς τους λόγους. Η πενθήμερη ΑΝΑΚΩΧΗ υπογράφηκε στο χωριό Κίναμη, κοντά στην Ερσέκα από τον παλαίμαχο Νικ. ΤΣΙΠΟΥΡΑ και τον Ολλανδό αξιωματικό Verholst. Η ισχύς αυτής ήταν από 27/4-5/5/1914.

Στο διάστημα αυτό, οι αλληπάλληλες επαφές των μελών της Διεθνούς Επιτροπής Ελέγχου (εφαρμογής των συμφωνηθέντων με την Αλβανία), των εκπροσώπων των Βορειοηπειρωτών και της Αλβανικής Κυβέρνησης, κατέληξαν οριστικά στην υπογραφή του **Πρωτοκόλλου της Κέρκυρας** (17 Μαΐου 1914), το οποίο επικυρώθηκε τόσο από την Αλβανική Κυβέρνηση, όσο και το Πανηπειρωτικό Συνέδριο του ΔΕΛΒΙΝΟΥ. Το πρωτόκολλο αυτό αρνήθηκε να υπογράψει ο έμπειρος και παλαίμαχος αγωνιστής Σπύρος ΣΠΥΡΟΜΙΛΙΟΣ, γιατί γνώριζε πολύ καλά ότι θα παραμείνει «νεκρό γράμμα», που δεν θα γινόταν σεβαστό από τους Αλβανούς.

Συνέχεια στο επόμενο.

«Η μεγάλη Ευρώπη ξεκίνησε από την Ακρόπολη Αθηνών»

Ιστορικές στιγμές έζησε η Αθήνα στις 16-17 του Απριλίου του 2003 και πιο συγκεκριμένα στη Στοά του Αττάλου.

Αρμονία, νομοτέλεια, ευλογία, η Ελλάδα, προεδρεύουσα χώρα της Ε.Ε. και, συνέπεια τούτου, η υπογραφή της ιστορικής Συνθήκης προσχώρησης στην πόλη της σοφίας και γενέτειρα της Δημοκρατίας, με θέα το κάλλος του Παρθενώνα-Ακρόπολης, το σύμβολο του μεγαλείου, του πνεύματος και της δημιουργίας του ανθρώπου.

Καλώς ορίσατε, εξοχώτατοι Ευρωπαίοι ηγέτες, στη φιλόξενη Ελλάδα, τη μεγάλη πνευματική αδελφή των λαών της Ευρώπης.

Οι Έλληνες (της Ελλάδας και της Κύπρου) σας υποδέχτηκαν ως κληρονόμους της χαράς, της ευγνωμοσύνης και του ενθουσιασμού που θα βίωνε ο Αγήνορας από την ανεύρεση της όμορφης κόρης του Ευρώπης.

Η υπογραφή της τελικής πράξης στην Αθήνα, όντως σηματοδοτεί το οριστικό τέλος της διαίρεσης Ανατολής-Δύσης.

Η σημασία του γεγονότος

για τη διαμόρφωση μιας πολιτικής υπέρ της ειρήνης ορθώς εγκωμιάστηκε.

Η προσπάθεια για την ευημερία των λαών αξίζει πράγματι κόπους και θυσίες.

Θα μείνει ιστορική η σύνοδος κορυφής στην Αθήνα, αφού η Ε.Ε. από 15 έγινε 25, μεγάλωσε κατά 10 νέα κράτη-μέλη, μεταξύ των οποίων η Κύπρος μας.

Η αποδοχή των 10 νέων μελών δείχνει πόσο σημαντικό ρόλο παίζει η Ε.Ε. ως παράγοντας προώθησης της Δημοκρατίας, της ευημερίας και της σταθερότητας, μέσα και έξω από τα σύνορα της Ευρώπης.

Η αντιμετώπιση των προκλήσεων του 21ου αιώνα, εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από το πόσο ισχυρή και δυνατή (πολιτικά-στρατιωτικά) κυρίως θα είναι η Ενωμένη Ευρώπη.

Οι Ευρωπαίοι θα συνεργαζόμαστε για την ισχύ, την πραγμάτωση και την καρποφορία των αξιών και αγαθών του Ελληνοευρωπαϊκού πολιτισμού.

Είδομεν!!!

T.A.Σ.

Το τέλος της αποταμίευσης

Επιμ. Τάκη Σαμαρά

Στο σημερινό μας σημείωμα θα ασχοληθούμε, αγαπητοί συγχωριανοί και φίλοι του χωριού μας, με το μέγα θέμα της αποταμίευσης.

Όλοι μας, πλούσιοι και φτωχοί, άλλοι περισσότερο, άλλοι λιγότερο, «αφήναμε στην άκρη», στον κουμπαρά, για ώρες κυρίως ανάγκης, ό,τι περίσσευε από τους κόπους και μόχθους της ζωής μας. Έχουμε περάσει τις δεκαετίες από 1940 και μετά από δύσκολες και δυσβάστακτες οικονομικές δυσπραγίες, και αυτό γιατί οι συνεχείς πόλεμοι του 1940-45 και ο εμφύλιος του 1946-49, είχαν αποδιοργανώσει και καταστρέψει παντελώς την γεωργική και οικονομική ζωή της χώρας μας. Η παραγωγική ανάπτυξη αργούσε να έρθει, γιατί οι ρυθμοί ήταν πολύ αργοί και μικροπόθεσμα, δεν υπήρχαν προγράμματα μακροχρόνιας ανάπτυξης της οικονομίας, ή όπου υπήρξαν είχαν πολλές στρεβλώσεις, με ελάχιστα ή και καθόλου καλά αποτελέσματα.

Όταν άρχισε η οικονομική ανάπτυξη της χώρας μας, και αυτό φάνηκε ξεκάθαρα από 1967 και μετά, τότε όλοι μας, το περίσσευμα της οικονομίας μας,

το «βάζαμε» στην άκρη, είτε αγοράζοντας σπίτι ή οικόπεδο στην πόλη, ή στην εξοχή, σαν δεύτερη παραθεριστική κατοικία, είτε τέλος φτιάχνοντας ή επισκευάζοντας το σπίτι μας στο χωριό μας, μη θέλοντας ν' αποξενωθούμε από την πατρογονική εστία, όπου εκεί είδαμε και χαρήκαμε το πρώτο φως της ζωής μας, εκεί όπου «ρίξαμε» το πρώτο κλάμα, προφανώς γιατί πεινούσαμε. Πάντως όλα αυτά τα χρόνια περίσσευε κάτι από τους κόπους και μόχθους μιας ολόκληρης ζωής για μικρή έστω αποταμίευση για τα στερνά χρόνια, όπως λέγαν οι γεροντότεροι, πατέρες και αγαπημένες μας μάνες. Τώρα τι γίνεται; Ιδού το ερώτημα που προκύπτει, και χρειάζεται απάντηση εδώ και τώρα.

Στην οδυνηρή αυτή προσγείωση, που διαμορφώνει μια νέα πραγματικότητα, ήρθε κατά τα τέλη της προηγούμενης χρονιάς η Εθνική Τράπεζα της Ελλάδας (Ε.Τ.Ε.) που με απόφασή της ανακοίνωσε επιτόκια καταθέσεων Ταμιευτηρίου 0% ως τα 1.000 Ευρώ, 0,7% καθαρό επιτόκιο ως τα 10.000 Ευρώ (3,4 εκατ. δραχ.), λιγότερο από 1% καθαρό

επιτόκιο για ποσά μέχρι 20 εκατ. δραχ. και 1,40% για ποσά από 20-50 εκατ. δραχ. Αντίθετα τώρα, τα επιτόκια χορηγήσεων από τις Τράπεζες προς τους πελάτες τους είναι: 9,5% τα καταναλωτικά δάνεια, ή 15,6% των πιστωτικών καρτών (πλαστικό χρήμα). Έτσι δημιουργείται μια εκμηδένιση των επιτοκίων καταθέσεων, πράγμα που δημιουργεί μεγάλο κοινωνικό πρόβλημα.

Εξάλλου είναι γνωστό, πως η χώρα μας, σε αντίθεση με άλλες, είναι χώρα καταθετών και όχι χώρα δανειοληπτών. Αρκετοί συνάνθρωποί μας, έχοντας αποταμιεύσει κάποια ποσά, που αυτά δεν υπερέβαιναν ποτέ τα 15-20 εκατ. δραχ., είχαν συνηθίσει να συμπληρώνουν το εισόδημά τους από τους τόκους της αποταμίευσης, εξασφαλίζοντας έτσι ένα ικανοποιητικό, ή απλώς ανεκτό βιοτικό επίπεδο.

Η εξαφάνιση αυτής της δυνατότητας που είχαν, σημαίνει τώρα απώλεια εισοδήματος για τον κάθε συνάνθρωπό μας, οπότε θα βρεθεί σε αδυναμία να το συμπληρώσει, με επακόλουθο, είτε να υποστεί πτώση του επιπέδου διαβίωσης, είτε να αρχίσει «να τρώει από τα έτοιμα», δηλαδή το κεφάλαιο της αποταμίευσης, οπότε σε κάποιο χρόνο, όχι μακρύ, τελειώνει και αυτό.

Αυτή η πολιτική των τραπε-

ζών προκαλεί γενικευμένη ανασφάλεια, τόσο για το παρόν όσο και για το μέλλον.

Η λύση που έδωσε η πολιτεία, τώρα τελευταία, αφού διαπίστωσε την γενικευμένη ανασφάλεια, δηλαδή να διατεθεί απ' ευθείας προς τους πολίτες ένα τμήμα των ομολόγων και των εντόκων γραμματίων του Δημοσίου μέχρι 10.000 Ευρώ, προς 3,5-3,7% επιτόκιο, αποτελεί μια πρώτη μικρή οικονομική ανακούφιση, αλλά δεν λύνει οριστικά το πρόβλημα, το οποίο επιδεινώνεται και μεγαλώνει διαρκώς ένεκα της ανεργίας που μαστίζει κυρίως τους νέους, και από αυτούς, κατά πρώτο λόγο τις νεαρές γυναίκες.

Συμπέρασμα: Οι αποταμιεύσεις των μεσαίων και των κατώτερων κοινωνικών στρωμάτων έχουν πολλές φορές λειτουργήσει ως κυματοθραύστης, ο οποίος απαλύνει τη βιαιότητα των συνεπειών οικονομικών κρίσεων και αποτρέπει τις κοινωνικές αναστατώσεις. Ας το έχουν υπόψη τους αυτό οι άνθρωποι και τα όργανα εκείνα της πολιτείας που είναι ταγμένα για την ευημερία αυτών των συμπολιτών τους. Δεν είναι πανάκεια, αλλά αποτελεί σαφή τακτική για την εξάλειψη των παραγόντων απορρόφησης των κοινωνικών κραδασμών.

«Νέα Εποχή» και «Παγκοσμιοποίηση»

Επιμ. Τάκη Σαμαρά

Στο σημερινό μας σημείωμα θ' ασχοληθούμε με τους νέους όρους που έχουν επικρατήσει στον καιρό μας, στην εποχή μας. Αυτούς τους νέους όρους που ακούμε συνεχώς, παντού και τριγύρω μας. Αυτοί είναι «Νέα εποχή» και «παγκοσμιοποίηση». Και πρώτα πρώτα, τι είναι «παγκοσμιοποίηση». Με τον όρο αυτό εννοούμε συνήθως τρεις παραμέτρους της ζωής μας, οι οποίες σήμερα βρίσκονται σε μεγάλη έξαρση: Πρώτη από αυτές είναι εκείνη της ταχύτερης διακίνησης των προϊόντων και κεφαλαίων σε όλα τα μήκη και πλάτη του πλανήτη μας. Δεύτερο έρχεται η ταχύτερη και εύκολη μετακίνηση πολύ μεγάλου αριθμού ανθρώπων από τόπο σε τόπο, από χώρα σε χώρα, είτε αυτό γίνεται λόγω μεταβολής της νομοθεσίας, είτε λόγω των συγκοινωνιακών μέσων (αεροπλάνων, τρένων, αυτοκινήτων). Και τρίτον, την μεγάλη, τρομερή εξέλιξη της τεχνολογίας, στους τομείς της διακίνησης γνώσεων, ειδήσεων, πληροφοριών (Η/Υ), κινητή τηλεφωνία, διαδίκτυο-Internet, δορυφορική τηλεόραση, e-mail κ.τ.λ.

Τι βλέπουμε λοιπόν από όλα αυτά; Βλέπουμε τούτο, ότι στόχος της κίνησης της «Νέας Εποχής» είναι η λεγόμενη και μεγάλως διαφημιζόμενη «παγκοσμιοποίηση», για την οποία πάρα πολλοί γράφουν σήμερα και ομιλούν γι' αυτήν, ενώ κάποιοι άλλοι, όχι λίγοι, την σχολιάζουν, την σχεδιάζουν, την προετοιμάζουν, θα λέγαμε. Παγκοσμιοποίηση στην οικονομία, στη δημιουργία δηλαδή ενός υπερκράτους, μιας θρησκείας, αντικατάσταση του Χριστού μας από τον Αντίχριστο κ.τ.λ. Το υπερκράτος, η υπεροικονομία, η υπερθρησκεία

δεν θα υπηρετούν τον Χριστό και τον άνθρωπο σαν εικόνα του Χριστού, πλαστείσα καθ' ομοίωση. Θα είναι μια συμβολική παράσταση του υδροχόου, σύμβολο του Αντιχρίστου. Πέραν αυτού, άλλο τερατώδες είναι και αυτό. Οι διάφοροι θεσμοί (Σύνταγμα, νόμοι, ήθη και έθιμα) στην παγκοσμιοποίηση θα αφαιρούν τις ελευθερίες των ανθρώπων, προκειμένου οι άνθρωποι να γίνουν πιόνια, «πούλια» του παιχνιδιού τάβλι, στα χέρια των μεγάλων και ισχυρών του πλανήτη μας. Όλοι θα ελέγχονται με παγκόσμιο φακέλωμα. Γι' αυτό έχουν ξεσηκωθεί οι λαοί, εναντίον αυτού του παγκοσμίου φακελώματος, φωνάζουν, διαμαρτύρονται, κάνουν πορείες, αντιστέκονται σ' αυτήν την ύποπτη κίνηση. Η συνθήκη του Σέγκεν δεν είναι παρά ο πρόδρομος της επερχόμενης παγκοσμιοποίησης, που δεν είναι τίποτε άλλο παρά η ομαδοποίηση της παγκόσμιας κοινωνίας των ανθρώπων, σε μια άμορφη μάζα, όπως τα μπάζα από χρώματα, που εκεί μέσα βρίσκονται όλα ανακατωμένα τα υλικά της φύσης. Αυτή είναι, με λίγα λόγια, σταράτα και αληθινά, η «νέα εποχή» της λεγόμενης «παγκοσμιοποίησης». Αυτήν θέλει και οραματίζεται η σημερινή και η αυριανή ανθρωπότητα; Ιδού το μεγάλο ερώτημα που τίθεται, και προσδοκά γενναία και αποφασιστική απάντηση. Οι καιροί δεν μας περιμένουν. Κατά την ταπεινή μας γνώμη, μία είναι η αρμόζουσα απάντηση, αρνούμαστε να δεχθούμε και να συμπράξουμε στην παγκοσμιοποίηση (ομαδοποίηση-αγελαδοποίηση) της «Νέας Εποχής», κυρίως εμείς οι ορθόδοξοι χριστιανοί.

Επιστολή *για τη Σύνταξη του περιοδικού μας*

Γράμματα γνωρίζω μόνο του Δημοτικού Σχολείου, δεν ευτύχησα να μάθω περισσότερα, λόγω ορφάνιας, αφού ο πατέρας μας πέθανε στην Αίγυπτο, ταξιδευμένος και πολύ νέος, αφήνοντας πίσω του χήρα γυναίκα με τέσσερα παιδιά, αλλά και των πολέμων, πλην όμως η μόρφωση γενικά με τη γνώση, το μάζεμα πολλών ιδεών, διαφέρουν πάρα πολύ μεταξύ τους. Αυτή, έστω, η μόρφωσή μου, μου επέτρεψε να διαπιστώσω αυτά:

Τα τελευταία 4 χρόνια, στο τιμόνι, στην Διοίκηση της Αδελφότητάς μας, που ήταν πράγματι τα πιο δύσκολα, λόγω «Καποδίστρια» και απογραφής πληθυσμού, ήταν στα χέρια, όπως όλοι μας παραδεχόμαστε σήμερα, ένα άξιο, τίμιο και δουλευτόαδικο Διοικ. Συμβούλιο, που έφτιαξε τόσα άξια έργα στο χωριό μας, που όλοι μας γνωρίζουμε πολύ καλά. Πέραν αυτών, εγώ θέλω να τονίσω και το άλλο σπουδαίο έργο του Προέδρου τότε, καμιά σχέση αν είναι κουνιάδος μου, που είναι η συγγραφή τριών βιβλίων του, χίλια αντίτυπα, που μοιράστηκαν στους συγχωριανούς μας δωρεάν, που αφορούν την τοπική μας ιστορία, ήθη και έθιμα του χωριού μας και που κανένας

γραμματισμένος δεν είχε τολμήσει να γράψει μέχρι τώρα. Και όλα αυτά με έξοδα δαπάνες δικές του, ατομικές και όχι της Αδελφότητάς μας, που εγώ τις υπολογίζω περισσότερες από δυο (2) εκατομμύρια δραχμές, εκτός του κόπου και μόχθου του ιδίου, μόνο τυπογραφικά.

Δεν φτάνει μόνο αυτό, από το πρώτο βιβλίο του, το Ταμείο της Αδελφότητάς μας εισέπραξε και 270.000 δραχ. από την διάθεση ορισμένου αριθμού στη συμβολική τιμή των 2.000 δραχ. έκαστο.

Να προσθέσω ακόμη, ότι όλη την τετραετία αυτή, αλλά και τώρα που γράφονται οι γραμμές αυτές, η σύνταξη της ύλης, το γράψιμο αυτής, η επιμέλεια και η εν γένει διεκπεραίωση του περιοδικού μας, είναι έργο δικό του, τουλάχιστον κατά 80-90%.

Γιατί τα έγραψα αυτά; Το έκανα γιατί έτσι το ένιωσα μέσα μου, στην καρδιά μου, αλλά προπαντός το καλό του παράδειγμα να το μιμηθούν και άλλοι γραμματισμένοι του χωριού μας. Δόξα τω Θεώ, σήμερα έχουμε πάρα πολλούς από δαύτους, πλην όμως απουσιάζουν και αυτό είναι ντροπή μας. Αυτά τα λίγα...

Με εκτίμηση

Το μέλος Δημ. Μανέκας

Ένα στερνό αντίο σ' αυτούς που έφυγαν

• Ευθυμία Θ. Στρατσιάνη.

Την κυρά Θυμιώ, ο χάρος του Κάτω Κόσμου, του Άδη, πέρασε την πύλη του Αχέροντα και ανήλθε στον Άνω Κόσμο την 14 Μαρτίου 2003, όπου βρήκε την ψυχούλα της και την πήρε μαζί του, ήταν 91 ετών, πλήρης ημερών. Πέθανε εδώ στην Αθήνα, ανάμεσα στα αγαπημένα της παιδιά και εγγόνια, που την φρόντιζαν με περισσή φροντίδα και αγάπη. Η κηδεία της έγινε εκεί ψηλά στο αγαπημένο μας χωριό, όπου παρέστησαν όλοι οι συγγενείς και συγχωριανοί μας.

Για τον γράφοντα είναι ιδιαίτερη τιμή ν' αποχαιρετήσει από τις στήλες του περιοδικού μας, την κυρά Θυμιώ, όπως την αποκαλούσε, που έφυγε για πάντα και έγινε για πάντα Κιρασοβίτισσα, εφόσον τον συνδέουν δεσμοί συγγενείας εξ αγχιστείας, δεδομένου ότι έχει στεφανώσει την κόρη της Μαριάνθη. Η μακαρίτισσα ήταν από πολυμελή οικογένεια, των Τσιατσαίων, γεννήθηκε το 1912, τότε στους δυο ένδοξους και νικηφόρους Βαλκανικούς πολέμους, εν μέσω πείνας και δυστυχίας. Μεγάλωσε, παντρεύτηκε τον μακαρίτη μπάρμπα Θεόωρο, φίλο του επίσης μακαρίτη πατέρα μας Ανδρέα Σαμαρά, πρωτομαστόρων, και απέκτησαν πέντε παιδιά. Χάρηκε και εγγόνια και δισέγγονα. Μπορούμε να πούμε, πως η μοίρα της ζωής, αυτή που γνέθει και ξεγνέθει, στάθηκε μαζί της ευνοϊκή, εφόσον έφυγε από τη ζωή πλήρης ημερών και στα «πόδια» της. Δεν ήταν όμως (η μοίρα) ίδια και με τον μπάρ-

μπα Θεόωρο, αυτόν τον πήρε ο Χάρος νωρίς. Αυτά «γράφονται και δεν ξεγράφονται». Μακαρίτισσα Θυμιώ, έπραξες το καθήκον σου στο ακέραιο, τόσο σαν σύζυγος-σύντροφος, αλλά πολύ περισσότερο σαν μάνα πονεμένη και στοργική. Πρέπει να έφυγες ευχαριστημένη. Τα παιδιά σου σε αγάπησαν και σε φρόντισαν πάρα πολύ. Εύγε τους. Εμείς ευχόμαστε η αγαθή σου ψυχούλα να αναπαύεται τώρα σε σκηνές δικαίων και σε τόπους χλοερούς και δροσερούς. Χαιρετισμούς και στους γονείς μας.

• Ελένη Παντελή Δ. Νάκου.

Για τη νύφη μας αυτή, ο Χάροντας του Κάτω Κόσμου, του Άδη, που διαπέρασε την Πύλη του Αχέροντα και ανήλθε στον εδώ Επάνω Κόσμο, την βρήκε την μακαρίτισσα νοσηλευόμενη από τετραμήνου περίπου, στο Νοσοκομείο «Ελπίς» των Αθηνών. Η τρισκατάρατη αρρώστεια είχε συντελέσει το μοιραίο το έργο της, την 15 Μαρτίου 2003. Η κηδεία της έγινε στον τόπο καταγωγής της αλλά και μονίμου κατοικίας της, στο ΚΙΑΤΟ Κορινθίας.

Ο γράφων την γνώριζε την μακαρίτισσα προσωπικά γιατί ήταν η σύζυγος του επίσης μακαρίτη άντρα της Παντελή Δημ. Νάκου, ο οποίος σαν εσωτερικός μετανάστης της δεκαετίας του 1950, είχε εγκατασταθεί μόνιμα, όπως και τα υπόλοιπα αδέρφια του, στο Κιάτο, όπου δούλεψαν τίμια και πρόκοψαν, απέκτησαν σπίτια και χτήματα. Ο τίμιος ιδρώτας του οικοδόμου πότισε την καρποφόρα γη και άνθισε

με το χρόνο μια νέα Κιρασοβίτικη Αδελφότητα που αριθμεί σήμερα 200-250 μέλη. Στις τελευταίες ημέρες της ζωής της, στο νοσοκομείο, συμπαραστάτες εκτός από τα παιδιά της, τον αδελφό της και τους συγγενείς της, κατά χρονική συγκυρία είμασταν και ο γράφων και η γυναίκα του, λόγω ολιγοήμερου νοσηλείας. Ζήσαμε από κοντά την υπομονή και την καρτεριά της, παρ' όλους τους φοβερούς πόνους, προαισθανόμενη όμως ότι το τέλος πλησιάζει. Σαν σύζυγος, μητέρα και γυναίκα υπήρξε άψογη, τρυφερή, στοργική, γαλήνια, τίμια. Αγαπούσε το χωριό μας και τα καλοκαίρια παραθέριζε εκεί με τα παιδιά της για μεγάλο χρονικό διάστημα, αφού είχαν κτίσει και δικό τους σπίτι, εκεί κοντά στην Αγία Παρασκευή. Ευτύχησε και χάρηκε παιδιά και εγγόνια. Είθε η ψυχούλα της ν' αναπαύεται σε σκηνές δικαίων και τόπους χλοερούς και δροσερούς.

• Θωμάς Γεωργίου Γελαδάρης.

Την τελευταία του πνοή άφησε στις 3 Απριλίου στην Αθήνα ο αγαπητός μας συγχωριανός, ετών .... Η κηδεία του έγινε, κατά επιθυμία του, στο χωριό μας, την επόμενη ημέρα, 4 του Απριλίου, όπου παρέστησαν όλοι οι συγχωριανοί μας.

Ο μακαρίτης Θωμάς ήταν γιος πολυμελούς οικογένειας, όπως άλλωστε όλες οι παλιές Κιρασοβίτικες οικογένειες. Γεννήθηκε, μεγάλωσε, αντρώθηκε και παντρεύτηκε στο χωριό μας, απέκτησε παιδιά και εγγόνια. Στάθηκε όμως άτυχος στο γάμο του, γιατί έχασε πολύ νωρίς την αγαπημένη του γυναίκα και έμεινε χήρος. Η μοίρα του ήταν

ζηλόφθονη και του στέρησε την γλυκιά και τρυφερή σύζυγο της ζωής του. Μετανάστεψε ένα φεγγάρι και στην Γερμανία, όπως και τόσες άλλες Κιρασοβίτικες οικογένειες. Η αγάπη στην πατρίδα και στην προγονική εστία, τον ξανάφερε πίσω γρήγορα, εκεί στο αγαπημένο μας χωριό. Τα παιδιά του, όπως όλα τα Κιρασοβιτόπουλα, μετανάστεψαν στην Αθήνα, όπου με τον τίμιο ιδρώτα τους δούλεψαν άξια και πρόκοψαν. Τον χήρο πατέρα τους τον υπεραγαπούσαν και τον φρόντιζαν. Είθε οι πατρικές ευχές του μακαρίτη να τα συντροφεύουν σε όλη τους τη ζωή και να προσεύχονται για την αιώνια ανάπαυση της ψυχής του πατέρα τους, αλλά και της μάνας τους, την οποία στερήθηκαν πολύ νωρίς. Αγαπητέ Θωμά μας, αναπαύσου εν ειρήνη, όλοι εμείς θα σε θυμούμαστε με αγάπη. Αιώνια η μνήμη σου.

• Φίλιππας Φιλιππίδης (Χαλκιάς).

«Δεύτε τελευταίον ασπασμόν, δώμεν αδελφοί τω θανόντι...».

Πέθανε στην Αθήνα στις 5 Μαΐου του 2003, ο μπάρμπα Φίλιππας Κ. Φιλιππίδης, ετών 91, γεννηθείς το 1912, την δοξασμένη νικηφόρα εποχή των δυο βαλκανικών πολέμων 1912-13, που η μικρή τότε χώρα μας μεγαλούργησε και έγινε η Ελλάδα των δύο Ηπείρων και των πέντε θαλασσών.

Ο μπάρμπα Φίλιππας ήταν γιος του σιδερά γέρο Κώστα και της Καλλιόπης, που ήλθε από το διπλανό χωριό Μόλιστα και εγκαταστάθηκε μόνιμα στο χωριό μας, πριν το 1920. Το 1914, απογράφεται η οικογένεια στο χωριό μας, στο Κιράσοβο, με δύο επίθετα:

«Μπέτζιος» και «Χαλκιάς». Το Φίλιππιδης το απέκτησε πολύ αργότερα, το 1957-58. Η οικογένεια είχε τέσσερα παιδιά: Αλεξάντρα, Φίλιππα, Γιώργο και Αντρέα. Ο Φίλιππας ήταν το δεύτερο παιδί.

Επαγγελματική απασχόληση, ο συνδυασμός της τέχνης του σιδερά και του λαϊκού μουσικού. Από γεννήσεώς του, το 1912, μέχρι το 1960, έζησε στο χωριό μας, ασκώντας τα ανωτέρω λειτουργήματα. Εκεί παντρεύτηκε την συγχωριανή μας Λευκοθέα Ζαμάνη και απόκτησαν τέσσερα παιδιά: Νίκο, Κώστα, Βαγγέλη και Μαρίκα. Ευτύχησε να χαρεί και να καμαρώσει και εγγόνια. Στερήθηκε όμως πολύ γρήγορα την αγαπημένου του γυναίκα, έμεινε χήρος για αρκετά χρόνια. Έχαιρε όμως της αγάπης και της φροντίδας των αγαπημένων του παιδιών.

Το 1960, η οικογένεια κατέβηκε, όπως τόσες άλλες Κιρασοβίτικες, εδώ στην Αθήνα, όπου δουλεύοντας τίμια και άξια πρόκοψε και προόδευσε. Έχαιρε της αγάπης και εκτίμησης όλων των συγχωριανών μας.

Εκεί ψηλά στην επαρχία μας «είχε το πρώτο χέρι, γλυκό και ανθεκτικό κλαρίνο, με εκπληκτική λιτότητα στην τεχνική του», θα πουν πάρα πολλοί αργότερα. Το «Αρμολόι», το 1977, έγραψε για τον μπάριμπα Φίλιππα, πως ήταν «ο καλύτερος από τα σημερινά κλαρίνα».

«Από τα τέσσερά μου χρόνια, είχα βγει με κλαρίνο», έλεγε ο μακαρίτης, εδώ και πολλά χρόνια. Έπαιζε όμως εξίσου καλά και βιολί και ντέφι, όπως ο παππούς του ο Νικόλας.

Όμως και σαν σιδεράς ήταν πολύ καλός. Περιφημες οι χειροποίητες κλειδαριές του. Κυρίως όμως ήταν το όργανο που τον βοήθησε επαγγελματικά. «Και η μοιρασιά πάντα ίσια, δεν είχε πρώτα και δεύτερα όργανα, όλοι ίσιο μερτικό. Τώρα μπήκανε τα μαγαζιά και το χαλάσανε...». Αυτά ομολογούσε ο μακαρίτης.

Μπάριμπα Φίλιππα, πρέπει να έφυγες ευχαριστημένος από αυτή την πρόσκαιρη ζωή, γιατί και «πλήρης ημερών» ήσουν και ευτύχησες να χαρείς την οικογένειά σου και τα εγγόνια σου. Εμείς οι συγγενείς, οι συγχωριανοί, οι φίλοι και οι γνωστοί σου, σου δώσαμε με εκτίμηση μεγάλη «τον ελευταίον απσπασμόν»... Είθε η αγαθή σου ψυχούλα ν' αναπαύεται σε σκηνές δικαίων και σε τόπο χλοερό και δροσερό, κοντά στην αγαπημένη σου σύντροφο. Υπήρξες τίμιος άντρας, αγαπημένος σύντροφος-σύζυγος και αξιολάτρευτος πατέρας. Αιώνια η μνήμη σου.

Υ.Γ. Από μέρους της Ομοσπονδίας Αδελφοτήτων Επαρχίας Κόνιτσας, αποχαιρέτησε τον εκλιπόντα το μέλος του Δ.Σ. αυτής Β. Γιαννούλης, καταθέτοντας και σχετικό στεφάνι.

Καλό σας ταξίδι:

- Αγαπητή κυρά Θυμιώ,
- Αγαπητή κυρά Ελένη,
- Αγαπητέ Θωμά και
- Αγαπητέ μας Φίλιππα, και ελαφρύ το Κιρασοβίτικο, Κιάτικο και Αττικό χώμα που σας σκεπάζει.

Εμείς πάντα θα σας σκεφτόμαστε με αγάπη, τιμή και σεβασμό μεγάλο.

Αιώνια η μνήμη σας.

Τ.Α.Σ.

Κοινωνική ζωή

Γάμος:

- Το ζευγάρι Σάκης-Σπυριδούλα Λαχανά-Γαλάνη, πάντρεψαν την κόρη τους Αριάδνη με τον καλό της Λάμπρο Πετρελέκα στις 31 Μαΐου 2003 στην εκκλησία Αγία Γλυκερία Γαλατσίου.

Παραβρέθηκε πλήθος κόσμου από συγγενείς και φίλους.

- Η οικογένεια της Χρυσάνθης Π. Τζίνα, πάντρεψε τον γιο της Λευτέρη με την καλή της Ελευθερία Φώτη στην εκκλησία Άγιος Γεώργιος Κυψέλης στις 11 Μαΐου 2003.

Παραβρέθηκε πλήθος κόσμου από συγγενείς και φίλους.

Ευχόμαστε στους νεονύμφους να ζήσουν, να ευτυχήσουν και να αποκτήσουν πολλούς απογόνους. Τις ευχές μας και στο εκλεκτό μέλος της Αδελφότητάς μας, θεία της Αριάδνης, Ανθούλα Γαλάνη, πολλά προσφέρουσα στην Αδελφότητα.

Γεννήσεις:

- Το ζευγάρι Χρήστος-Μαρία Ι. Τέλλη, απέκτησε το πρώτο παιδί του, αγοράκι, τον περασμένο Νοέμβριο.

- Το ζευγάρι Δημήτρης Λαγογιάννης-Μαρία Νικ. Τζίνα, απέκτησαν κοριτσάκι.

Ευχόμαστε στους ευτυχείς γονείς-παππούδες να τους ζήσουν τα

νεογέννητα και να χαρούμε και σε άλλα γρήγορα.

Βαπτίσεις:

- Το ζευγάρι Παναγιώτης-Αρετή Κόφα-Χατζησάββα τον Μάιο βάπτισαν το πρώτο τους παιδί. Το όνομα του νεοφώτιστου Θεόδωρος. Είναι εγγονός του Μαράκι Νταγκουβάβου.

Ευχόμαστε ολόψυχα στους ευτυχείς γονείς-παππούδες να χαρούν το νεοφώτιστο και σε άλλα με υγεία και χαρά.

Αρραβώνες:

- Το ζευγάρι Ευάγγελος-Σπυριδούλα Γκουγκέτα αρραβώνιασαν την κόρη τους Αγορίτσα. *Ευχόμαστε να χαρούμε γρήγορα και στους γάμους της.*

- Το Δ.Σ. της Αδελφότητάς μας, από παραδρομή, δεν ευχαρίστησε και τους: 1) Ζούκα Σπύρο του Γ. που δώρησε στη λαχειοφόρο αγορά της χοροεσπερίδας μας στις 15/2/2003, δυο δώρα (χύτρα ταχύτητας και στερεοφωνικό), και 2) την δα Αρετή Ν. Κοταδήμου, που μερίμνησε για έκδοση Δωρεάν του τυπογραφικού υλικού της ανωτέρω χοροεσπερίδας μας.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ

Το Δ.Σ. της Αδελφότητάς μας και η Σύνταξη του περιοδικού μας, αισθάνονται βαριά την υποχρέωση να ευχαριστήσουν και δημόσια, μέσω του περιοδικού μας, την ΔΩΡΕΑΝ ΠΡΟΣΦΟΡΑ ενός υπερσύγχρονου συστήματος μεγαφωνικής εγκατάστασης (μεταφερόμενο) από τον ΦΙΛΙΠΠΑ ΠΑΣΧ. ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ, γιο της αείμνηστης μακαρίτισσας ΧΡΥΣΑΝΘΗΣ Αριστ. ΕΞΑΡΧΟΥ. Η ΠΡΟΣΦΟΡΑ έγινε στη μνήμη της, αλλά και στην αγάπη του για τους συγχωριανούς του. Θα εξυπηρετεί τις ανάγκες των Αδελφοτήτων, του Συνεταιρισμού και της Κοινότητάς μας.

Εύγε στο παληκάρι για τη γενναία του αυτή πανάκριβη και όλως απαραίτητη για τις ανάγκες μας ΠΡΟΣΦΟΡΑ του. Είθε το καλό του παράδειγμα να το μιμηθούν και άλλοι συγχωριανοί μας.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ

Ο παπάς του χωριού, η Εκκλησιαστική Επιτροπή, το Δ.Σ. της Αδελφότητάς μας και η Σύνταξη του περιοδικού μας, ευχαριστούν και δημόσια, μέσω του περιοδικού μας, τον ΠΑΣΧΑΛΗ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ, άντρα της αξέχαστης μακαρίτισσας ΧΡΥΣΑΝΘΗΣ ΑΡ. ΕΞΑΡΧΟΥ, που έχει γίνει και ΔΩΡΗΤΡΙΑ ΟΡΓΑΝΩΝ ΣΩΜΑΤΟΣ, για το κομψότατο ξυλόγλυπτο προσκυνητάρι μετά της ωραιότητας χειροποίητης εικόνας της Πολιούχου του χωριού μας Μεγαλομάρτυρος Αγίας Παρασκευής, που τα αφιέρωσε στη μνήμη της αγαπημένης του γυναίκας ΧΡΥΣΑΝΘΗΣ. Είθε ο καλός Θεός να ευλογεί αυτόν και την οικογένειά του.

Τ.Α.Σ.

ΠΗΡΑΜΕ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ - ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ

Μπαλαούρα Περσεφώνη	€	20	Λέτσιος Κωνσταντίνος	€	20
Βαδάσης Νικόλαος	»	20	Κοταδήμος Γεώργιος του Χρήστου	»	40
Κοταδήμος Νικόλαος του Αχιλλέα	»	20	Χαρισιάδης Κων/νος του Αποστ.	»	50
Ζούκα Κασσιανή του Γεωργίου	»	15	Παπασπύρου Δημήτριος	»	20
Νταγκουβάνος Μιλτιάδης	»	10	Κοταδήμος Ανέστης	»	50
Ράπτης Βασίλης	»	15	Ουρανία Αποστόλη Τζίνα	»	10
Βλιώρας Χρήστος	»	30	Τσουύτσης Ιωάννης	»	20
Ζήκας Ηλίας	»	15	Χαρισιάδης Απόστολος	»	20
Ζήκα Γιούλα του Ηλία	»	15	Τέλλης Λάμπρος του Κων/νου	»	15
Τζίνας Αθανάσιος	»	20	Γκουγκέτας Ευάγγελος	»	15
Νταγκουβάνου Γεώργ. του Χαρ.	»	15	Νταγκουβάνος Αθανάσιος	»	10
Νταγκουβάνου Ευάγγελ. του Γεωργίου	»	15	Γκουγκέτα-Σκαφίδα Γλυκερία	»	20
Νταγκουβάνος Χαράλαμπος του Γεωργ.	»	15	Χουσελά Ελένη (αδελφή Πασιά Ανέστη)	»	10
Ευθυμίου Παντελής του Ζήση	»	10	Εξάρχου Κώστας Αρ.	»	10
Βάσιος Δημήτριος του Γεωργ.	»	20	Σαμαράς Δημήτριος του Ανδρέα	Αμερ. \$	50
Κούτουλας Ευάγγελος	»	40			

ΞΕΝΩΝΑΣ · ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΣΤΟ ΧΩΡΙΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΥΝ ΜΕ ΝΕΑ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ

ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ · ΧΑΣΑΠΟΤΑΒΕΡΝΑ

“ ΤΟ ΚΕΡΑΣΟΒΟ ”

ΛΕΙΤΟΥΡΓΕΙ ΜΕ ΝΕΑ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ

ΠΛΗΡΟΦ.: ΝΙΚΟΣ ΔΗΜΑΚΗΣ

ΤΗΛ.: 0655-24215

“**ΕΠΙΠΛΑ ΑΡΜΟΝΙΑ**”

ΒΙΟΤΕΧΝΙΑ ΕΠΙΠΛΩΝ

ΝΙΚΟΣ ΓΑΛΑΝΟΠΟΥΛΟΣ

Λένορμαν 166, Αθήνα

(Έναντι Super Market Γαλαξίας)

Τηλ.: 51.54.224 / 094 4332765

093 2649318

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΤΣΟΥΚΑΣ

ΕΠΙΠΛΑ **UNIQUE**

21ο χλμ. Λεωφόρου Μαραθώνος,

190 09 Πικέρμι Αττικής

Τηλ.: 60.39.635, 60.39.636, Fax: 60.39.694

<http://www.dataunion.gr/clientrs/unique>

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΓΕΡΜΑΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ
DEUTSCHES SPRACHINSTITUT EULENSPIEGEL
ΔΙΠΛΩΜΑΤΑ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΥ ΓΚΑΙΤΕ

Διεύθυνση: ΓΚΟΝΤΟΥ ΜΑΡΙΑ

Πτυχιούχος Γερμανικής Φιλολογίας Παν/μίου Αθηνών

Φιλοκτήτου 96 - ΙΛΙΟΝ

Τηλ./fax: 01-26.28.091, 25.86.298

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙ

ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΧΕΙΡΟΠΟΙΗΤΩΝ ΑΣΗΜΙΚΩΝ

Γεώργιος Χ. Χαρισιάδης

Χιλ 2 Πλάκα, 105 58 - Αθήνα, Τηλ.: 32.22.249

ΒΑΣΙΛΗΣ Δ. ΠΑΣΙΑΣ

ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΣ

Ελπίδος 7 - Εμπ. Κέντρο «Ηλιοτρόπιο»

Δέχεται 9-12.30 π.μ. & 5.30-9.30 μ.μ.

Τηλ. Ιατρείου: 60.81.758 - Τηλ. Σπιτιού: 60.02.264

ΑΝΘΗ - ΦΥΤΑ

ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ

Καρτερίας 22 - Άνω Κυψέλη - Τηλ.: 86.28.224

ΤΕΧΝΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ

ΜΕΛΕΤΕΣ-ΕΠΙΒΛΕΨΕΙΣ-ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ
ΑΔΕΙΕΣ ΟΙΚΟΔΟΜΩΝ-ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΚΑ

Ι. ΒΙΤΤΩΡΑΤΟΥ · ΣΚΑΛΩΜΕΝΟΥ

ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ Ε.Μ.Π.

ΓΡΑΦ.: ΑΝ. ΜΟΥΣΤΑΚΑΤΟΥ 4 - ΑΧΑΡΝΑΙ - ΤΗΛ. 24.45.870

ΟΙΚ.: ΙΩΝΝΙΝΩΝ 17 - ΙΛΙΟΝ - ΤΗΛ. 26.26.814 ΚΙΝ.: 0977-23.43.29

ΜΑΡΙΑ ΠΑΠΑΚΩΣΤΑ-ΝΤΑΓΚΟΥΒΑΝΟΥ

ΠΑΙΔΙΑΤΡΟΣ

Χίου 14 - Περιστερί, τηλ.: 57.39.804

Λ. ΠΑΠΑΚΩΣΤΑ-ΓΕΝΕΙΑΤΑΚΗ

ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΣ

Παναγή Τσαλδάρη & Ζήνωνος 1 - Περιστερί

Τηλ. Ιατρείου 010.5742295 - 097.3029101

**ΔΙΑΦΗΜΙΖΕΣΘΕ ΣΤΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΜΑΣ · ΘΑ ΣΑΣ ΔΟΥΝ ΟΙ ΠΑΤΡΙΩΤΕΣ
ΜΑΣ ΚΑΙ ΧΙΛΙΑΔΕΣ ΑΛΛΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ · ΕΧΕΤΕ ΣΥΜΦΕΡΟΝ ΚΑΙ
ΠΑΡΑΛΛΗΛΑ ΣΤΗΡΙΖΕΤΕ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ**

Μ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ - ΘΕΙΟ ΠΑΘΟΣ.

Κιρασοβίτισσες γυναίκες στον Επιτάφιο θρήνο.

Όλες οι φωτό είναι του αγαπητού φωτοκαμέραμαν συγχωριανού μας Μιλτ. Νταγκουβάνου.

PORT
PAYÈ
HELLAS

ΕΝΤΥΠΟ ΚΛΕΙΣΤΟ ΑΡ. ΑΔ. 424/91 Κ Δ Α